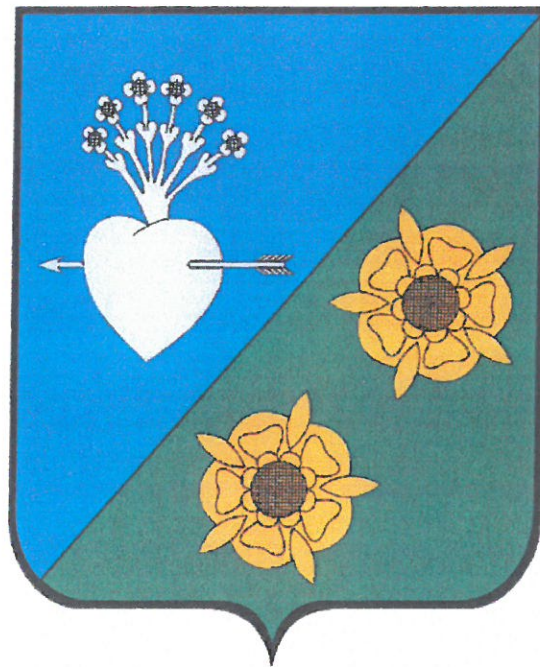


HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

Kisberény Községi Önkormányzat



2022 - 2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	14
Célok.....	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	16
1. Jogszabályi háttér bemutatása	16
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	64
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	72
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	76
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	77
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	78
1. A HEP IT részletei	78
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	78
Jövőképünk.....	79
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	80
3. Megvalósítás	85
3.1 A megvalósítás előkészítése	85
3.2 A megvalósítás folyamata	85
3.3 Monitoring és visszacsatolás	88
3.4 Nyilvánosság	89
3.6 Érvényesülés, módosítás	90
4. Elfogadás módja és dátuma	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva,

Kisberény Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kisberény község Somogy megye északi részén található, a Balaton vonzáskörzetében, 20 km-re a déli part településeitől és az M7-es autópályától. 200 fős kis zsákfalú Kaposvártól 35 km-re. Kisberény területén áthalad a Kaposvár-Fonyód közti 6701-es út is, de központja csak az abból délkelet felé kiágazó 67 113-as számú mellékúton érhető el.

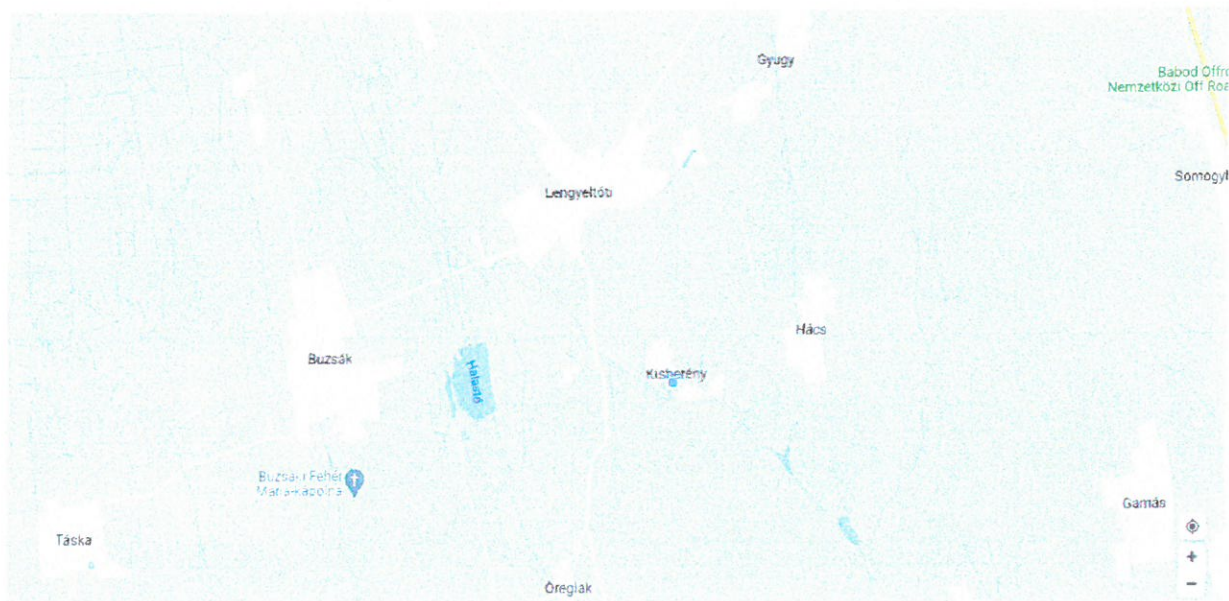
Településünk a Pogány folyó völgyében fekszik, észak-keletről szántóföldek, az ellenkező irányból erdőség határolja, mely nagyban befolyásolja az idelátogatót eme nyugodt, természetközeli kis falu megítélésében. A Pogány folyó völgyében fekvő apró települést körülöleli az erdőség, a kertek végébe gyalogolva már szinte a rengetegben érezhetjük magunkat. A völgyben fut a Halsok-patak, és túrázás közben 2 nagyobb forrás mellett, számos kisebbet is lelhetünk. Jellemző fafajta e vidéken a méhészek által kedvelt akác, valamint az enyhe dombokon és védett völgyekben egyaránt jól terebélyesedő tölgy és cserfa. Az erdőben sétálva változatos növényvilágban gyönyörködhetünk. Tél végén hóvirágszőnyeg borítja be a domboldalt, májusban a gyöngyvirág, nyáron a gyöngyike kápráztatja el a túrázókat. A jelentős nagyvadállomány vonzza a vadászokat.

A település neve először az 1332-1337. évi pápai tizedjegyzékben fordult elő Beren alakban, mivel ekkor a somogyi főesperességnek már plébániája volt itt. Két évszázad múltán, 1536-ban két Kisberény került az adórajstromba. Az egyik Török Bálint birtoka volt, a másikon Peresznei Istvánné, Peresznei Egyed, Lengyel Boldizsár és a Szentmiklósi Pálos Rend osztoztak.

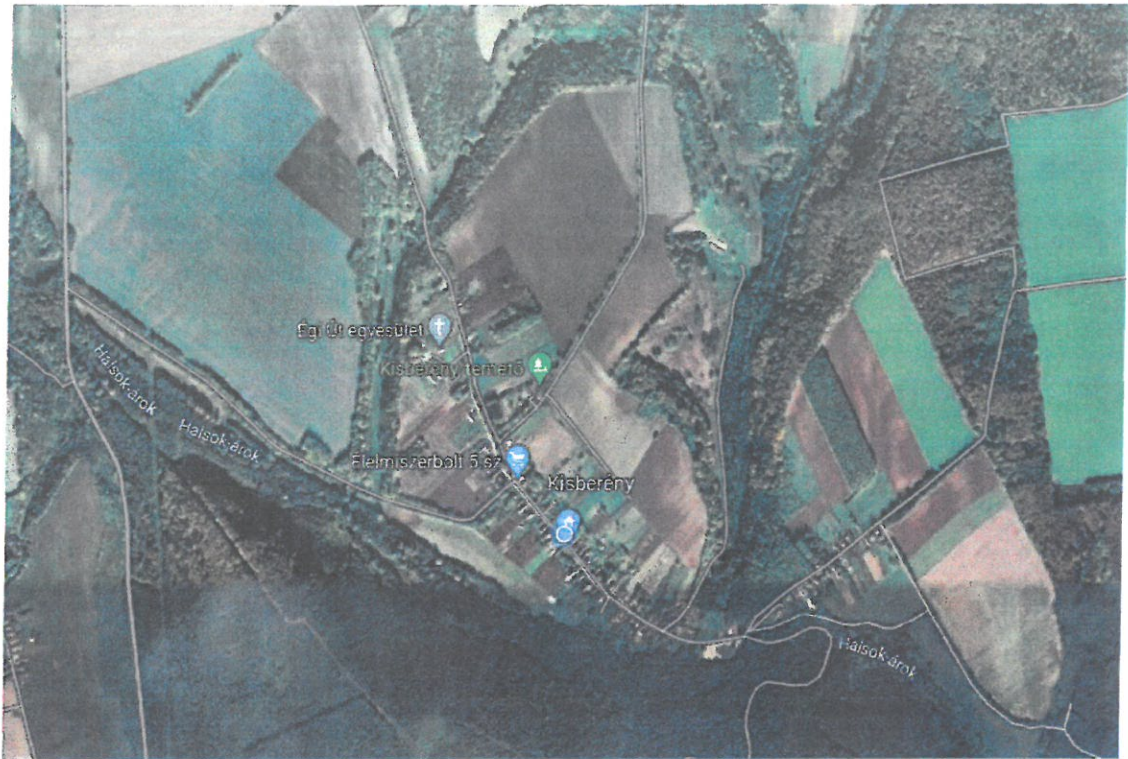
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A Pannonhalmi Bencés Főapátság 1660. évi dézsmaváltság jegyzéke már Pető László jószágaként tünteti fel a környéket, mely fél évszázaddal később a pribéri Jankovich család tulajdonába került és maradt egészen a 20. század első harmadáig. 1914-ben Jankovich-Bésán József volt itt a földesúr. Ekkor a településhez tartozott Gyula-puszta és Lippa-puszta is.

Kisberény kedvező földrajzi elhelyezkedése, a természeti környezete, a lakosok vendégszeretete, a pályázati forrásokból történő fejlesztések és rendezettsége révén válhatott kedvelt kiránduló- és üdülőhellyé. A települést jellemzően a pihenésre és kikapcsolódásra vágyó turisták keresik fel. A település legfőbb nevezetessége a Gyula-völgye, ahol szeretettel teljes magyar vendégszeretettel, szívesen adnak betekintést hagyományos értékeibe, ad testi-lelki ízelítőt a hely gazdagságából, tudásából, megtartja az ősi értékeit, nemcsak a kor embere számára, hanem a bennünket követő generációk, gyermekeink, unokáink javára is.



A táj mezőgazdasági adottságait a helyi kistermelők és magánvállalkozók igyekeznek hasznosítani. Kisberényben mindig a mezőgazdaságé volt a főszerep. 1945 után a keresőképes lakosságot nagyrészt a mezőgazdasági szektor foglalkoztatta. A településen szövetkezeti tehenészet és birka aklok voltak. A mezőgazdasági szektor az 90-es évekbeli átalakulását követően a foglalkoztatás lecsökkent, meghatározóvá vált az idényjellegű foglalkoztatás. A kisberényiek (szőlő, -és gyümölcszüretre járás) aktív szerepet játszanak a környékbeli lengyeltóti, hácsi gyümölcsösökben. A faluban a fentiekén kívül említett jelentősebb vállalkozó réteg nincsen. Sajnos jelentős erőforrással nem rendelkezik a település.



Kisberény területe 7,46 km². A településnek 3 utcája van: Petőfi Sándor utca, Dózsa György utca, Arany János utca.



A település 2020-ban Buzsák és Szőlőgyörök településekkel alapított közös önkormányzati hivatalt a hatósági igazgatási feladatok ellátására, melynek székhelye a 8695 Buzsák, Fő tér 1. szám alatt van. A közös hivatal ügyintézője a településen minden héten kedden nyújt segítséget a lakosok számára szociális ügyeik intézésében.

Kisberény tagja a Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulásnak, amit 10 település hozott létre. A Társulás által alapított és fenntartott Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központ – melynek székhelye Lengyeltótiban van – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott feladatok közül az alábbiakat látja el:

- szociális étkeztetés
- családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat működtetése,
- házi segítségnyújtás működtetése,
- idősek nappali ellátása,
- fogyatékos személyek nappali ellátása,
- bölcsőde fenntartása
- szakmai tanácskozások szervezése.

Kisberény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Lengyeltóti I. számú háziorvosi körzet működtetését Lengyeltóti Város Önkormányzatával közösen látja el. A háziorvos hetente egy nap fogadja helyben a betegeket.

A védőnői szolgálat székhelye Lengyeltótiban van.

A háziorvosi ügyeleti ellátást Marcaliban az Emergency Service Egészségügyi Szolgáltató Kft. biztosítja.

Gyógyszertár helyben nincsen, legközelebb Lengyeltótiban található.

A járóbeteg szakellátást a környező városokban (Marcali, Fonyód, Balatonboglár) vehetik igénybe a településen élők. Azoknak a mozgásukban korlátozott idős, beteg embereknek, akik a szakellátásokat saját erőből nem tudják igénybe venni, az Önkormányzat biztosítja a beszállításukat az egészségügyi intézménybe.

A település lélekszámából adódóan intézményi rendszert nem tart fenn. Az 5 km-re fekvő Lengyeltótiban és a 8 km-re fekvő Buzsákban vagy a 10 km-re lévő Szőlősgyörökben veszik igénybe a bölcsődei, óvodai, általános iskolai nevelést -és oktatást a gyermekek.

Posta a településen nincs, a lakosok mozgópostai szolgáltatás útján intézhetik ügyeiket.

A faluban a Magyar Falu programnak köszönhetően újra lesz bolt, így a legalapvetőbb élelmiszereket majd helyben is meg tudják vásárolni a lakosok, már nemcsak a legközelebbi városban: Lengyeltótiban tudják beszerezni a friss fogyasztási cikkeket.

Az áramellátás kiépítettsége a településen teljes. A falu rendelkezik ivóvízhálózattal, földgázellátással, és telefon-szolgáltatással. Infrastruktúrájából még hiányzik a csatornahálózat. Állami beruházásból egyedi szennyvíztisztító berendezések telepítésével kívánják megoldani a lakosok ezt a problémát. 52 ingatlanon fog megvalósulni ennek a projektnek a kivitelezése a jövő évben. Az egyedi szennyvíztisztító kisberendezések gazdaságos és környezetkímélő megoldást jelentenek azoknak a településeknek a szennyvízkezelési problémáira, amelyek közműves szennyvízelvezető és -tisztító művel gazdaságosan el nem láthatóak.

Az úthálózat szinte teljes egészében szilárd burkolatú.

A környékbeli települések tömegközlekedéssel ugyan megközelíthetők, de zsáktelepülés révén a buszjáratok gyakorisága sok kivétnivalót hagy maga után. A falu lakosságának egy része ingázik a munkahelyére, aminek iránya főleg Kaposvár, Balatonboglár.

A ZNET Telekom Zrt. megbízásából 2023-ban megkezdte a „SZIP (Szupergyors Internet Program) -Fonyódi járás - Kisberény település optikai hálózat építése” projekt kivitelezését, ennek köszönhetően az internet szolgáltatás mellett a telefon és tv csatorna kínálat is bővül.

A településen működik a falugondnoki szolgálat, amely sok mindenben segítséget nyújt az itt élőknek.

E szolgálat működtetése biztosítja a külterületen és az egyéb belterületi lakott helyen élők közszolgáltatásokhoz való hozzáférését, a szociális körülményeik javítását, és az elszigeteltségük csökkentését. A célcsoporthoz azok a személyek tartoznak, akik szociális körülményeik, ezen belül koruk, egészségi állapotuk és egyéb aktuális élethelyzetük alapján alkalmilag vagy tartósan jogosulttá válnak a falugondnoki szolgáltatás igénybevételére. A település területi elhelyezkedése, földrajzi adottságai, a közigazgatási területhez tartozó külterületi- és egyéb belterületi lakott részei, az oktatási-, nevelési intézményekhez viszonyított távolság folytán a gyermekes családok részére szükséges segítséget nyújtani az ellátottak óvodába, iskolába történő szállítása folytán.

A település vezetése törekszik arra, hogy komfortos, esztétikus települést üzemeltessen, tartson fenn. Legnagyobb gondjának a lakosok munkanélküliségből adódó elszegényedését tartja.

A község a Fonyódi Járáshoz tartozik. Északon a Balaton, nyugatról a marcali, keletről a siófoki és tabi, délről pedig a kaposvári járás határolja.



A település demográfiai helyzete:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	178	bázis év
2017	173	97,19%
2018	161	93,06%
2019	216	134,16%
2020	213	98,61%
2021	229	107,51%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



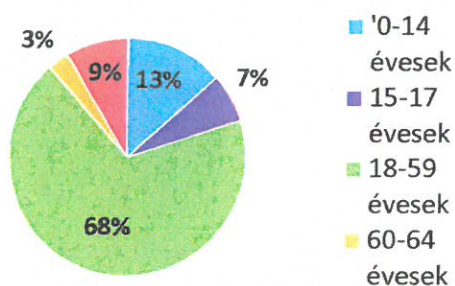
Kisberény község lakónépessége 2019-től emelkedést mutat.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

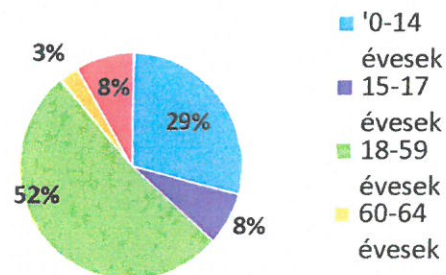
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	105	107	212	49,53%	50,47%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			11	5,19%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	14	31	45	6,60%	14,62%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	7	8	15	3,30%	3,77%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	72	56	128	33,96%	26,42%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	3	3	6	1,42%	1,42%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	9	9	18	4,25%	4,25%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása



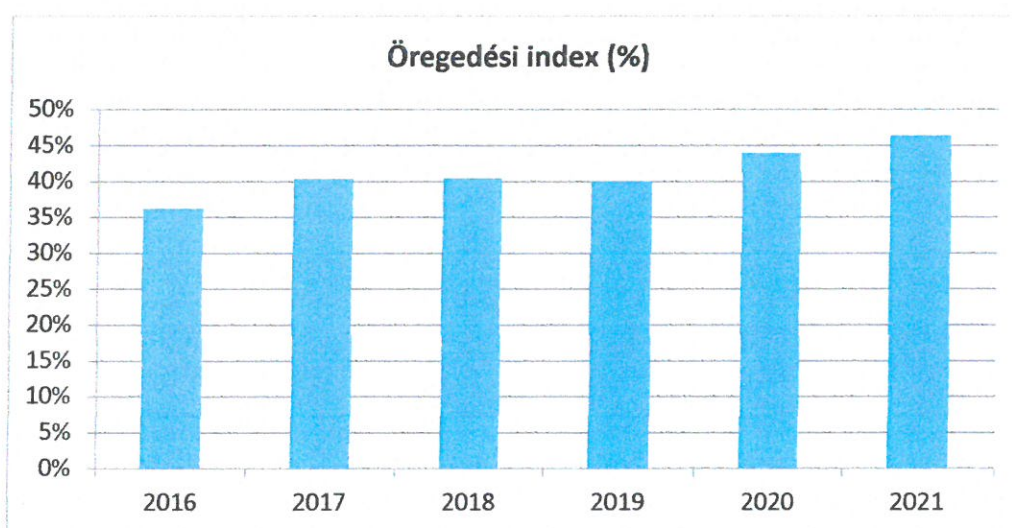
Állandó népesség - nők életkori megoszlása



Az állandó népesség korösszetételére jellemző, hogy a legtöbben a 18-59 évesek vannak. A férfiak és nők aránya majdnem azonos.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	21	58	36,21%
2017	21	52	40,38%
2018	19	47	40,43%
2019	18	45	40,00%
2020	18	41	43,90%
2021	19	41	46,34%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



Az öregedési index az idős korú népességnek (65 év feletti) a gyermekkorú népességhez (0–14 éves) viszonyított arányát fejezi ki. A népesség korösszetétele változásának és az elöregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége.

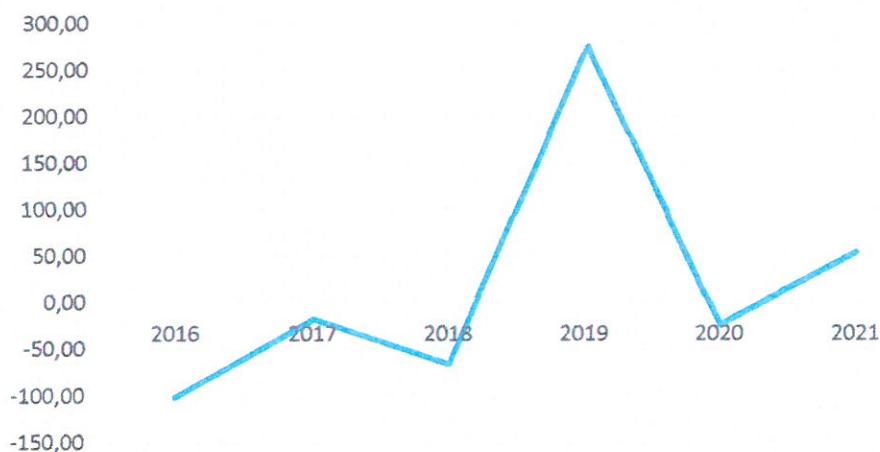
Az állandó népesség korösszetételére jellemző, hogy a 14 éven aluliak száma jóval magasabb a 65 év felettiak számánál. Kisberény településre elmondható, hogy a népesség fiatalodik. Van ahol 3 gyermeket nevelnek a fiatal párok. Ez leginkább az iskolázatlan családok körében jellemző.

A 60 év feletti aránya a lakónépesség 10%-a. Körükben a nők és a férfiak aránya majdnem azonos. A 65 év feletti lakosság körében nagyarányú az egyedül élők száma, ennek következtében egyre inkább növekszik az időskori szociális szolgáltatások iránti igény.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-101,60
2017	-17,09
2018	-65,87
2019	275,86
2020	-23,31
2021	54,30

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)



A táblázat és a diagram adatai azt mutatják, hogy a településen – kisebb mértékű az elvándorlás. A község népességmegtartó ereje a korábbi évekkel ellentétben nőtt. Egyre kevesebb az elvándorló, és egyre több család költözik a településre.

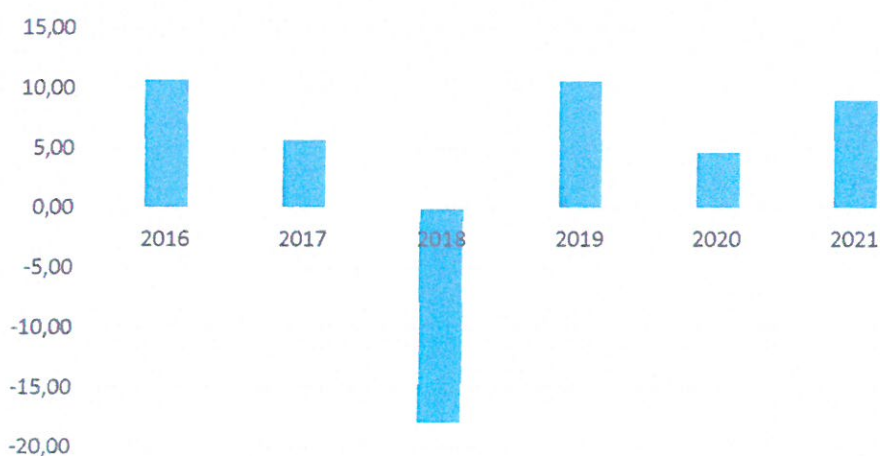
Az utóbbi két évben nagyobb mérvű ingatlan vásárlás, mozgás figyelhető meg, amely előrevetíti a település lélekszámának növekedését, várható termelés élénkülését és fejlődését.

Ez természetesen az utóbbi évek családpolitikai támogatásainak is köszönhető. De mi hiszünk abban, hogy településünk szépsége, rendezettsége, az itt élő emberek közösségformáló szeretete és természetesen a faluvezetőség munkája elismerésének a gyümölcse, hogy településünket vonzóan, biztonságosnak találják és lakóhelyükké választják.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	10,70
2017	5,70
2018	-17,96
2019	10,61
2020	4,66
2021	9,05

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő)



A halálozások száma a 2018. év kivételével alacsonyabb, mint a születések száma.

Összegzés:

A Magyarországon jellemző népességcsökkenő tendencia Kisberényre részben érvényes.

A népesség száma hullámzó tendenciát mutat, de elmondható általánosságban, hogy amennyivel esetleg csökken, a következő évben annnyival nő. 2016. évben történt egy viszonylag erős csökkenés, viszont 2019 óta emelkedést mutat.

A népesség korösszetétele kedvező a fiatalabb generáció javára.

A születések száma sajnos magasabb a segélyre szoruló, hátrányos helyzetű, iskolázatlan családok körében, ahol jellemző a több gyermek vállalása.

A 65 év feletti lakosság körében nagyarányú az egyedül élők, többnyire egyedül élő nők aránya, ennek következtében egyre inkább növekszik az időskori szociális szolgáltatások iránti igény.

Településünkön a cigány kisebbség aránya jelentős, s bár az iskolarendszert idejekorán elhagyók aránya csökkenő tendenciát mutat, de még mindig elég nagy számban történik meg, hogy az általános iskola befejezése nélkül lép ki a fiatal az életbe, vállal gyermeket. Sok esetben így a kora alapján még gyermek, de a formális iskolarendszertől lemorzsolódott, s így a felnőttképzésben kell megoldást keresni a fejlesztésre. Eme célcsoport esetében a nonformális és informális tanulási formákba való bevonás másfajta módszereket igényel, mint azon emberek esetében, akik kevésbé hátrányos helyzetből indulnak.

Ezen családokra jellemzőek az alábbiak egy része vagy egésze:

- kizárólag segélyből, alkalmi munkából, nyugdíjból, nyugdíjszerű ellátásból tartják fent magukat
- magas a laksűrűség, egészségtelen lakhatási feltételek között élnek, esetenként konyha, fürdőszoba, WC és alapvetőnek mondható háztartási készülékek nélkül.
- Szocializációs ártalmaknak vannak kitéve alkoholista/drogos családtag (szülő) miatt, csonka család, állami gondozásba kerülés, igen gyakran fogyatékoság, betegség.

Értékeink, küldetésünk

Az Esélytv. 31. §-a értelmében Kisberény település Esélyegyenlőségi Programjának célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely a Kormány, az Önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték.

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatnak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfelétele a diszkrimináció-mentesség és a szegregáció-mentesség.

Az Esélyegyenlőségi Programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztése és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Célok

Célunk, hogy Kisberény település olyan településsé váljon, ahol senki ne tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokhoz.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kisberény település önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi önkormányzat a települési önkormányzati dokumentumok (kötségvetési koncepció, költségvetési rendelet, gazdasági program, településrendezési terv) elkészítése és módosítása során arra törekszik, hogy azok az esélyegyenlőségi programban meghatározott célokkal összhangban, azok elősegítését szolgálva kerüljenek elfogadásra.

Kisberény község Településrendezési Terve tartalmazza a jövőre vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A koncepció két pillére: megtartani mindazon értékeket, amelyek a település múltjában és az itt élő emberekben halmozódtak fel, ugyanakkor megteremteni és fenntartani a mai kor igényeinek megfelelő környezetet és infrastruktúrát.

Kötségvetési koncepciót az Önkormányzat nem készít tekintettel arra, hogy az államháztartási törvény ilyen kötelezettséget már nem ír elő.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kisberény a Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás tagja, így a kistérségi fejlesztésben résztvevő település.

Jelen esélyegyenlőségi tervezés segíti a területfejlesztési koncepció fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási terület célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá.

- A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül.
- Megélhetés, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, helyi foglalkoztatási kezdeményezések támogatása.
- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése, szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása), közbiztonság, bűnmegelőzés.

Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplők által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.

A Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás által ellátandó feladatok igen kiterjedtek. A személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti, szociális alap- és szakosított ellátások szervezése. Az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik a háziorvosi ellátásról is.

A területfejlesztési feladatok körében vizsgálja és értékeli a térség társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetét, adottságait; kidolgozza és elfogadja a térség területfejlesztési koncepcióját, ennek figyelembevételével készített területfejlesztési programját, ellenőrzi azok megvalósítását.

Kisberény település kivált a Lengyeltóti Közös Önkormányzati Hivatalból és 2020. január 1. napjával csatlakozott a Buzsáki Közös Önkormányzati Hivatalhoz. Buzsák Község Önkormányzata autóbuszai biztosítják a gyermekek színházba, kirándulásra, versenyekre, sporteseményekre történő szállítását.

Helyi szinten a program segíti a község stratégiai fontos célkitűzéseinek megvalósítását, hogy vonzó település legyen az itt született és élő fiatalok számára, biztosítson olyan feltételeket, hogy szívesen maradjanak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program megalkotásához az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgálták alapul. Emellett a települési önkormányzat által szolgáltatott adatok, a gyűjtött anyagok is hasznos információkkal szolgáltak. A területi folyamatok áttekintése érdekében az egyes mutatókra vonatkozó elemzések – az adatok rendelkezésre állásának függvényében – legalább 5 éves időszoron alapulnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység okai nem vezethetők vissza egyetlen kiváltó okra, számos tényező, társadalmi, gazdasági, szociálpolitikai, kulturális és egyéni ok áll a háttérben, így kezelése is csak komplex kezeléssel oldható meg.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoportokhoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak kíméletlen érvényesülése miatt. Többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együtthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól.

A helyi esélyegyenlőségi program éppen abban segíthet, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni akár anélkül, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanának.

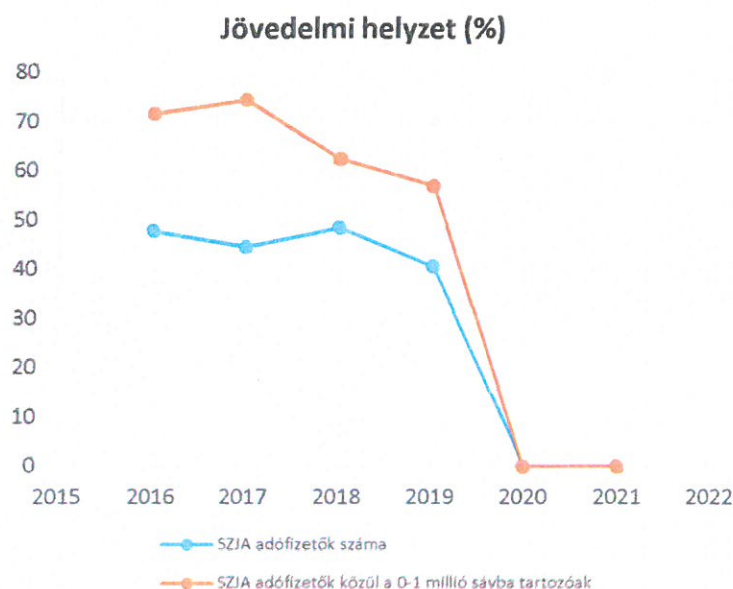
A települési önkormányzatnak esélyegyenlőségi programja tervezésekor nem csak arra kell ügyelnie, hogy miként javítsa célprogramokkal, vagy többségi programokba történő integrálásuk révén a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét: olyan beavatkozásokat szükséges terveznie, amelyek egyszersmind oldják a romák kirekesztettségét is.

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. Ezért azt gondoljuk, hogy a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával még mindig helyesebb ilyenkor megbecsülnünk az adott jelenség előfordulásának gyakoriságát, mint nem tudomást venni róla.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	47,74	71,58
2017	44,56	74,42
2018	48,44	62,37
2019	40,57	56,98
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A kistérség halmozottan hátrányos helyzete már utal arra, hogy a munkanélküliség az országos átlagtól magasabb. Az átlagkeresetek elmaradnak mind az országos, mind a megyei átlagtól, a lakosság túlnyomó hányada a legalacsonyabb jövedelemkategóriákba tartozik, alkalmi munkából, illetve közfoglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelemből él.

Az itt élők általában saját tulajdonú ingatlanokban laknak. Lakáskörülményeik el vannak maradva a magyarországi átlagtól. A lakosság helyzete folyamatosan romlik, a megélhetési problémák mindennaposak.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

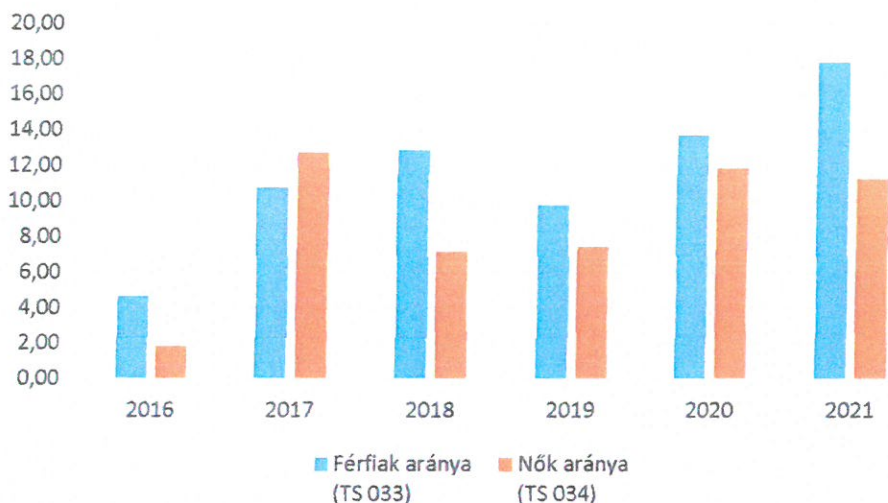
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	4,62	1,82	3,22%
2017	10,77	12,73	11,75%
2018	12,86	7,14	10,00%
2019	9,76	7,46	8,61%
2020	13,70	11,86	12,78%
2021	17,81	11,29	14,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint



Napjaink egyik legégetőbb problémája a tartós munkanélküliség, amely jelentős részben a gazdasági szektorok átalakulásának, a gyorsan változó munkaerő-piaci viszonyoknak a következménye.

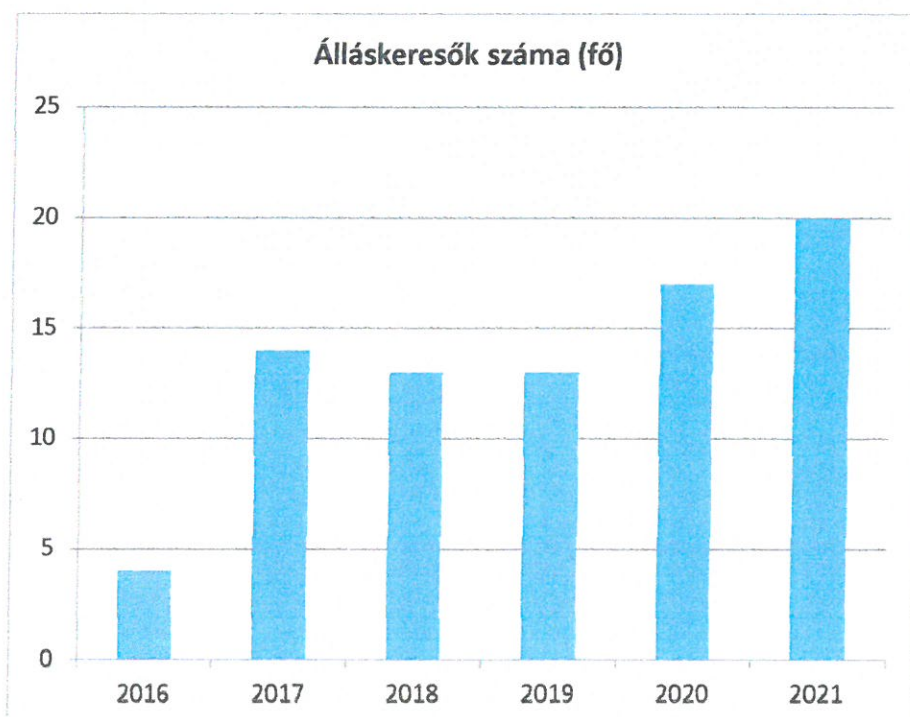
A szakképzetlen munkavállalók, továbbá a gazdaság által már nem keresett szakképzettséggel rendelkezők sajnos kiszorulnak a munkaerőpiacról, és egyre jelentősebb arányban válnak a segélyezési rendszer alanyaivá.

Az utóbbi években egyre több azon fiatalok száma is, akik egyáltalán nem találnak állást, így munkatapasztalatot sem tudnak szerezni. Dél-Dunántúl Magyarország gazdaságilag kevésbé fejlett, országos viszonylatban magasabb munkanélküliséggel és alacsonyabb foglalkoztatási és aktivitási aránnyal rendelkező régiója. A régió gazdasági élete a szolgáltatásokra és az ipari tevékenységre épül. A lakosság megközelítőleg 60%-a a szolgáltatói szférában dolgozott. A községben a legnagyobb foglalkoztató továbbra is az önkormányzat.

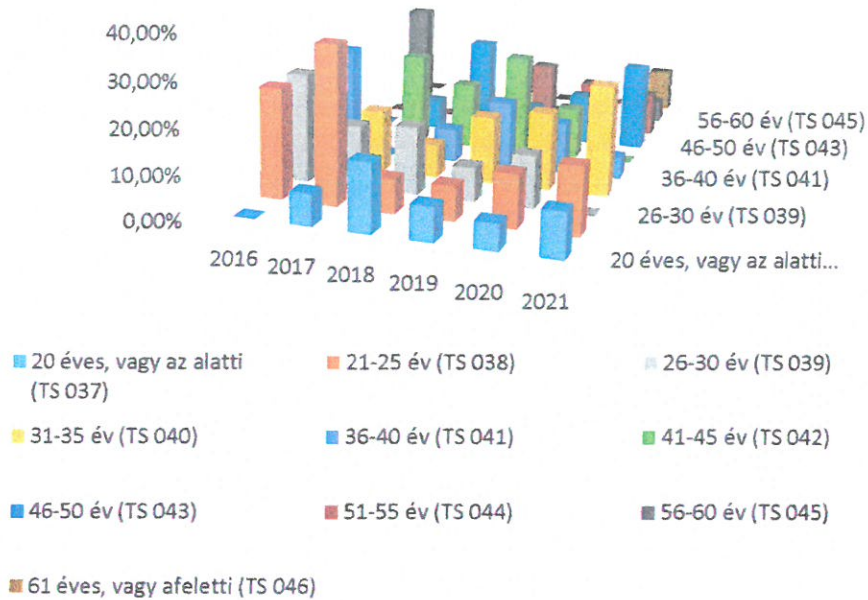
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		4	14	13	13	17
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	2,00	1,00	1,00	2,00
	%	0,00%	7,14%	15,38%	7,69%	5,88%	10,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	5,00	1,00	1,00	2,00	3,00
	%	25,00%	35,71%	7,69%	7,69%	11,76%	15,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	2,00	2,00	1,00	2,00	0,00
	%	25,00%	14,29%	15,38%	7,69%	11,76%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	2,00	1,00	2,00	3,00	5,00
	%	0,00%	14,29%	7,69%	15,38%	17,65%	25,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	1,00	2,00	2,00	1,00
	%	25,00%	0,00%	7,69%	15,38%	11,76%	5,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	3,00	2,00	3,00	2,00	0,00
	%	0,00%	21,43%	15,38%	23,08%	11,76%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	1,00	3,00	1,00	2,00	4,00
	%	0,00%	7,14%	23,08%	7,69%	11,76%	20,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	2,00	2,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	15,38%	11,76%	10,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	5,88%	5,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	7,69%	0,00%	0,00%	10,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint



A 25 évesnél fiatalabb populációnak 14 %-a álláskereső 5 év átlagában. Jelentős mértékű még a 25-29 év közöttiek és a 45-49 év közöttiek körében a munkát keresők aránya, ami a legaktívabb munkavállalói kor.

Tapasztalati tény, hogy az idősebb korosztály körében a legnehezebb az elhelyezkedés, és látható a táblázatból, hogy az utóbbi évek átlagában 6 % körüli ebben a korcsoportban a munkanélküliség. Erre a korcsoportra jellemző sok esetben az olyan fizikai és mentális állapot, amely akadályozza őket a sikeres munkavállalásban.

A tartós munkanélküliség elszegényedést, a lakhatási körülmények romlását, a szegénység átörökítését idézheti elő, kitörni belőle az idő előre haladásával egyre nehezebb.

A munkanélküliek számának növekedése együtt jár a különböző támogatásban részesítettek – álláskeresési segély, álláskeresési járadék, rendszeres szociális segély – számának emelkedésével.

A fenti adatokból látszik, hogy az álláskereső munkanélküliek száma 2018-tól emelkedést mutat.

A munkanélküliségi ráta mind a régióban, mind pedig országosan évről évre csökken.

Ebben jelentős szerepe volt a korábbi évek közfoglalkoztatásának, majd annak, hogy az utóbbi időben a közfoglalkoztatottakat egyre nagyobb számban sikerül integrálni az elsődleges munkaerőpiacra.

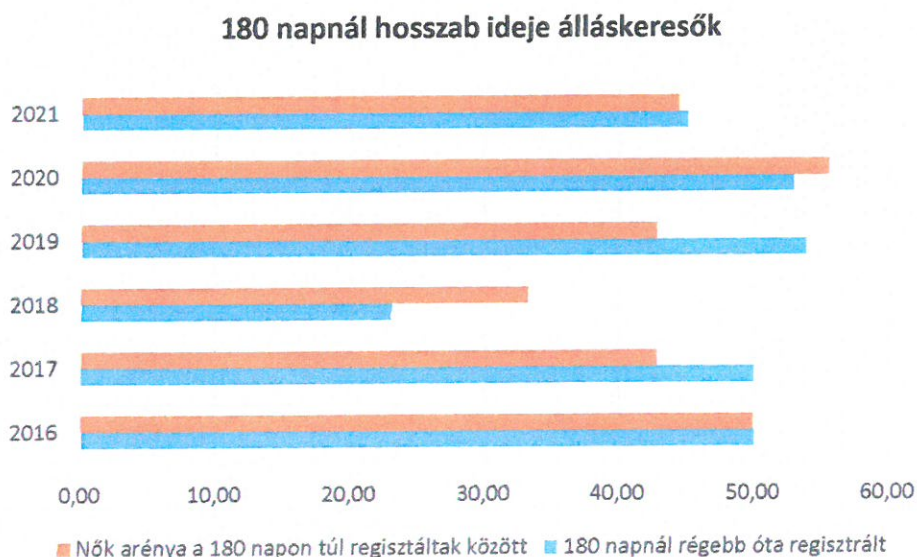
A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya különös figyelmet fordít a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek kiközvetítésére, ez a részükről elvárás is.

A vizsgált időszakra jellemző, hogy a munkanélküliség a férfi lakosság körében nagyobb, mint a nőknél.

A becült adatok szerint a kereső lakosság nagyobb része a minimálbérért dolgozik. Jellemző az alkalmi munkavállalás. Az idénymunkák esetében tendencia, hogy a vállalkozások lassan nem találnak alkalmas munkaerőt a fizikai munkákra.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,00	50,00
2017	50,00	42,86
2018	23,08	33,33
2019	53,85	42,86
2020	52,94	55,56
2021	45,00	44,44

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



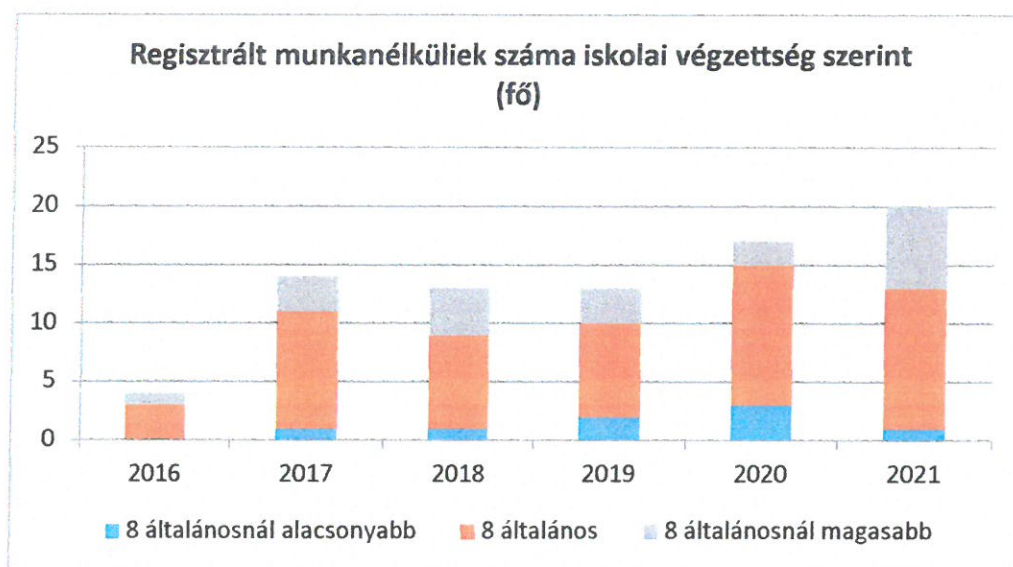
A regisztrált munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma évente ingadozik.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	4	0	0,00%	3	75,00%	1	25,00%
2017	14	1	7,14%	10	71,43%	3	21,43%
2018	13	1	7,69%	8	61,54%	4	30,77%
2019	13	2	15,38%	8	61,54%	3	23,08%
2020	17	3	17,65%	12	70,59%	2	11,76%
2021	20	1	5,00%	12	60,00%	7	35,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



Fenti adatok alapján megállapítható, hogy nagyon nagy százalékban az általános iskolai végzettséggel rendelkezők teszik ki álláskeresők táborát. Őket követik az ennél magasabb iskolai végzettségűek, majd a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségűek.

Ebből a táblázatból kitűnik, hogy több az általános iskolát végzettek száma, mint a szakmával rendelkezők.

Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a magas fiatalkori elvándorlásra.

A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent. Napjainkban az általános iskolát végzettek körében jellemzően mindenki továbbtanul valamilyen középiskolában.

A nem kielégítő iskolázottság gátat szab az aktív népesség elhelyezkedése elé a munkaerőpiacon, összességében alacsony jövedelmi szinttel, esetenként szegénységgel, társadalmi kirekesztettséggel párosul. A művelődési ház által szervezett felnőttoktatás lehetőséget kínál a munkanélküliek számára, hogy új szakmák felé orientálódjanak, kompetenciáik fejlődjenek.

- c) **közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;**

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	35	34
2017	24	16
2018	17	15
2019	10	7
2020	7	6
2021	8	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma



A munkaerőpiacon a leghátrányosabb helyzetben lévő emberek számára nyújt lehetőséget a közfoglalkoztatás. A rendelkezésre álló pénzeszközök csökkentésével arányosan csökken az ilyen irányú foglalkoztatottak száma. Akik a halmozottan hátrányos helyzetük miatt hosszú ideje vannak a munkanélküli rendszerben, azok számára az esetleges alkalmi munkák mellett ez az egyetlen lehetőség a munkavégzésre és a munkavégzés által nyújtott előnyökre.

A közfoglalkoztatásban résztvevők számának mindenkori alakulását az határozza meg, hogy milyen létszámkeretet biztosít részünkre a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya.

Ezekben természetesen az országos tendenciák tükröződnek vissza.

A kormányzati szándék a gazdaság élénkítése mellett az, hogy az elsődleges munkaerőpiacra a közfoglalkoztatásból visszavehesse a személyi állományt.

Ez mostanra azt eredményezte, hogy a közfoglalkoztatási programban biztosított feltételek, programok számára egyre nehezebb megfelelő munkaerőt találni, amely összetársadalmi szinten bizonyára nagyon jó, de az önkormányzatoknak komoly nehézséget okoz.

Jelenleg az önkormányzat a Start mezőgazdasági mintaprogramban 6 főt foglalkoztat. Kisberényben a Közfoglalkoztatási program keretében több éve van növénytermesztés, melyet jövőre is szeretnénk folytatni.

A megtermelt zöldségek egy részét a Buzsák Térségi Konyha részére értékesítettük, valamint a falubelieknek is lehetőséget biztosítottunk arra, hogy kedvezményes áron vásárolhassanak. A keletkező többletet pedig szociális alapon rászorulóknak osztottuk szét.

Nagy hangsúlyt fektettünk a település arculatának javítását célzó virágosításra. A közmunkaprogram keretében neveltünk és ültettünk ki virágokat a parkokba.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;**

Kisberény település sajátos szerkezete miatt hátrányos közlekedési viszonyokkal rendelkezik. A közeli városokba autóbusszal való eljutást több átszállással lehet csak megoldani, mely idő és költségigényes. Van olyan foglalkoztató a környéken, amely szervezett szállítással biztosítja – akár több műszakban is – a foglalkoztatottak munkahelyre történő közlekedését. Az egy helyen dolgozók még szervezeten személyautóval is járnak.

Az aktuális munkalehetőségekről, tanfolyamokról az önkormányzati hírcsatornákon (hirdetőtábla, önkormányzati közösségi oldal) naprakész tájékoztatást kapnak.

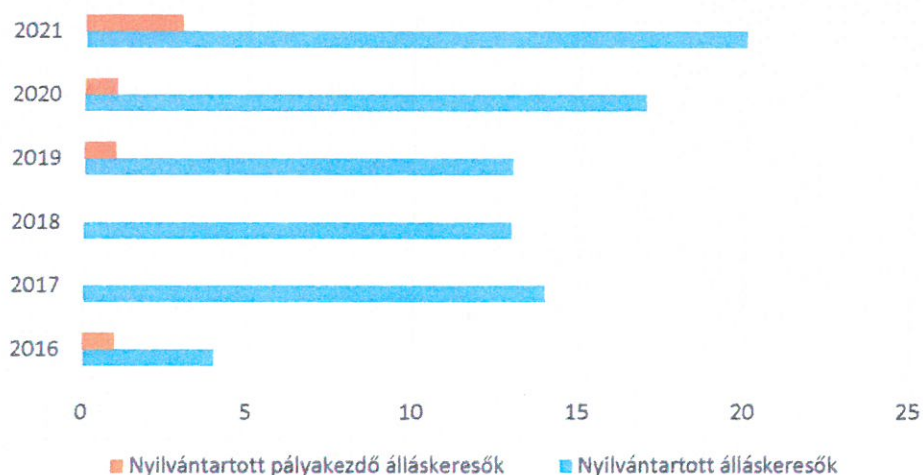
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;**

A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya pályázatok biztosításával segíti elő a 25 év alatti korosztály első munkahelyhez való jutását. Sajnos generációk nőnek fel úgy, hogy nincs kellő motivációjuk az elhelyezkedéshez a munka világában.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	4	1
2017	14	0
2018	13	0
2019	13	1
2020	17	1
2021	20	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők



A pályakezdők helyzetét vizsgálva azt látjuk, hogy a munkanélküli pályakezdők száma nő. Továbbra is fontos beavatkozási terület a fiatalok elhelyezkedési esélyeinek növelése. Nemcsak foglalkoztatottsági szempontból, hanem társadalmi szempontból egyaránt fontos kérdés. A fiatalok elhelyezkedési esélyeinek javulásával nőhet a gyermekvállalási kedv. Az önkormányzat kiemelt feladata a szegénység, a gyermekszegénység csökkentése, hatásuk megelőzése.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen nincsen olyan szervezet, amely a munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférést segítené, de néha érkezik megkeresés ilyen szervezetek részéről.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A települési önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében jelentős számban alkalmaz mélyszegénységben élő és roma munkavállalókat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkre nem jellemző.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Falunkban a digitális ismeretek megszerzésére és hozzáféréseinek lehetőségeit az önkormányzat épületében lévő könyvtár biztosítja a közművelődési szakember irányításával a könyvtár nyitvatartási idejében hétköznap és hétvégén is.

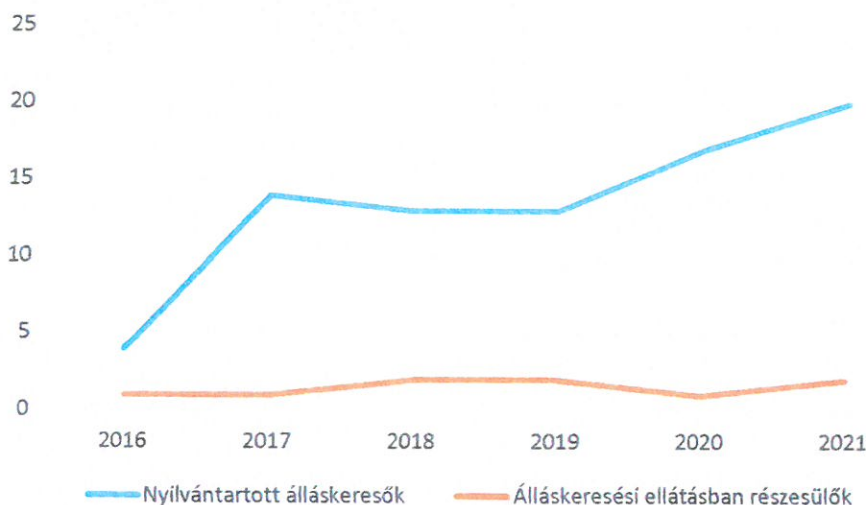
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	4	4,04%	1	25,00%
2017	14	14,00%	1	7,14%
2018	13	13,68%	2	15,38%
2019	13	8,50%	2	15,38%
2020	17	11,04%	1	5,88%
2021	20	11,83%	2	10,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A részesülők száma évről-évre ingadozik.

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök



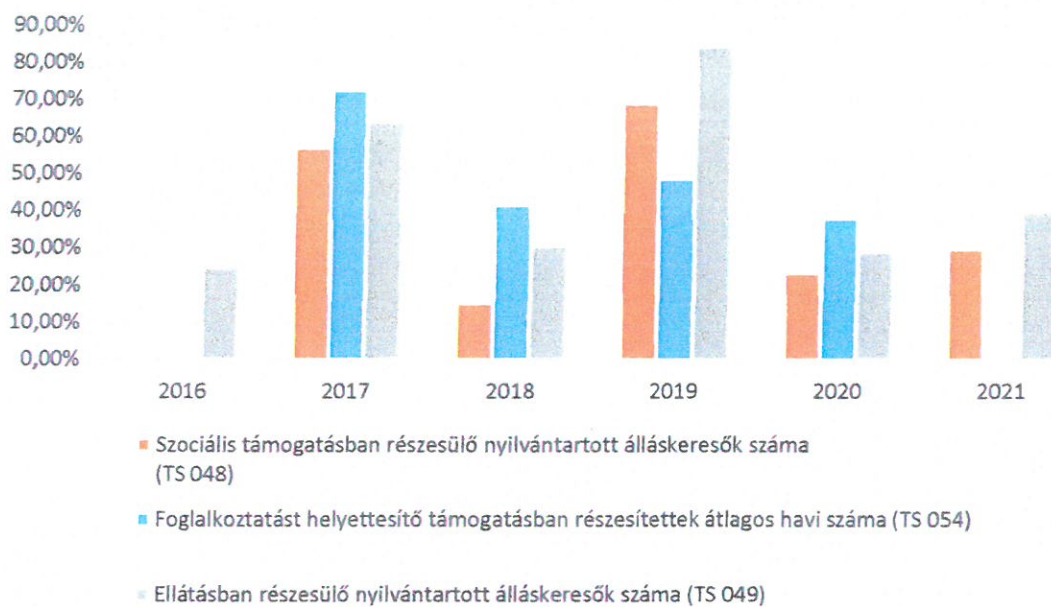
3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	n.a.	-	1	25,00%
2017	8	57,14%	10	72,79%	9	64,29%
2018	2	15,38%	5	41,85%	4	30,77%
2019	9	69,23%	6	49,00%	11	84,62%
2020	4	23,53%	7	38,24%	5	29,41%
2021	6	30,00%	n.a.	-	8	40,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma a munkanélküliek százalékában magas. A jogosultságtól kevesen estek el, az ellátás érdekében teljesítik a jogszabályi követelményeket.

**Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a
15-64 év közötti népesség arányában II. (%)**



3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Kisberény településen egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás nincs.

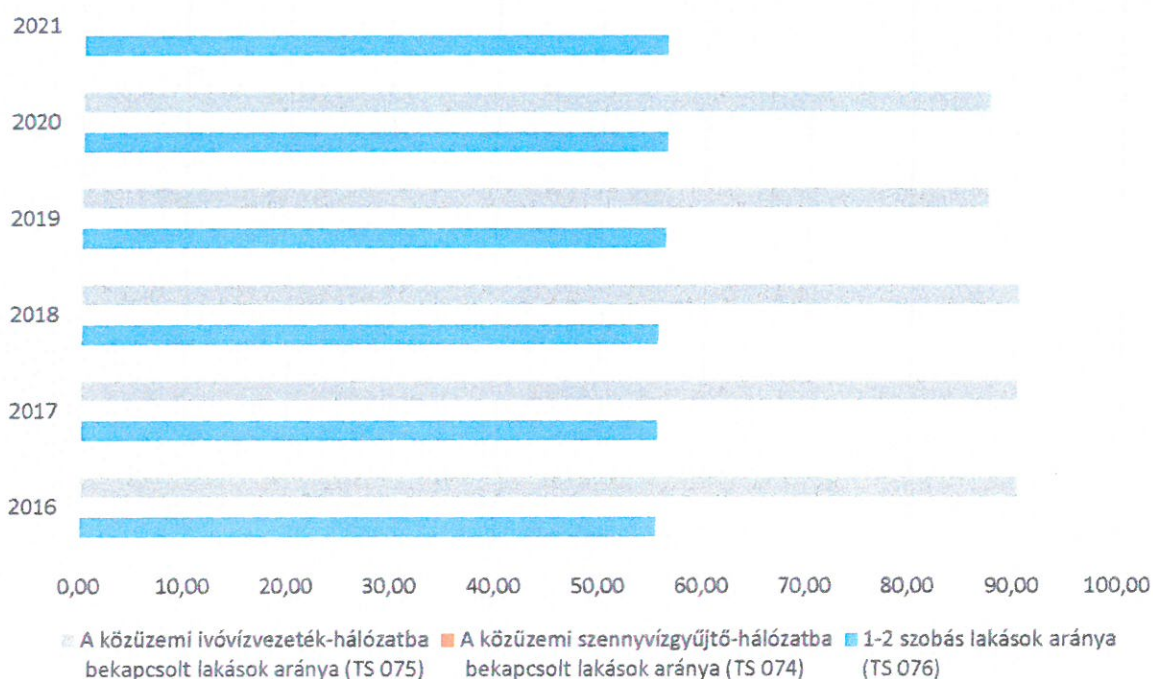
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	63	0	0,00	55,56	0,00	90,48
2017	63	0	0,00	55,56	0,00	90,48
2018	63	0	0,00	55,56	0,00	90,48
2019	64	1	15,63	56,25	0,00	87,50
2020	64	0	0,00	56,25	0,00	87,50
2021	64	0	0,00	56,25	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége



3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	63	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	63	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	63	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	64	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	64	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	64	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat bérlakás állománnyal nem rendelkezik, a szociális lakhatást nem preferálja, tekintettel a bizonytalan fizetési helyzetre.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A mélyszegénységben élő és roma lakosság esetén jellemző – bár összesített adattal nem rendelkezünk róla – az életvitelszerűen nem lakáscélra használt ingatlanok lakhatása, mely egyenesen arányos tendenciát mutat a demográfiai növekedésükkel.

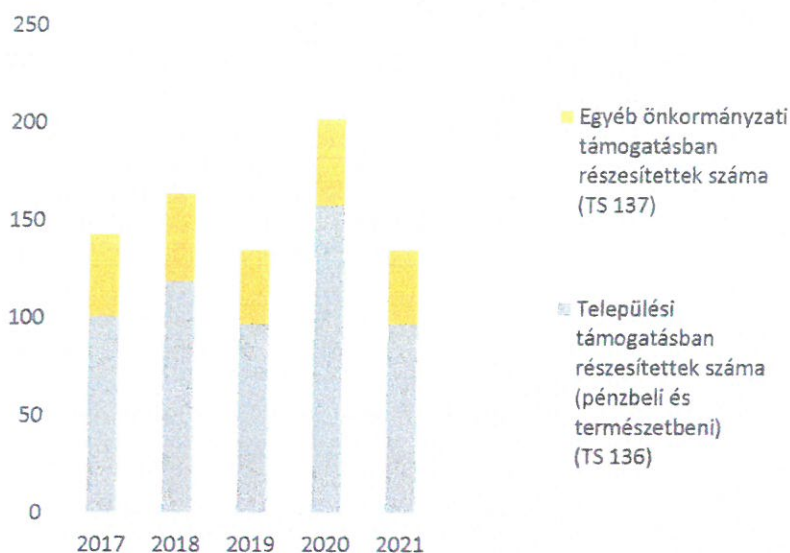
Hajléktalanok nincsenek.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	101	42
2018	119	45
2019	97	38
2020	158	44
2021	97	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakhatást segítő támogatások



Az önkormányzat helyi rendeletében lakhatást segítő támogatást (villanyáram) biztosít az azt igénylők részére, akik a rendeletben foglalt feltételeknek megfelelnek.

A közigazgatási területre nem jellemző, hogy külterületi és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások lennének. Kisberényben telepek, szegregátumok nincsenek.

A szegénység pénzhány, továbbá a kulturális és társadalmi tőke hiánya, mely által az emberek olyan, tartósan fennálló hátrányos helyzetben vannak, melyből saját erőből nem tudnak kikerülni.

Okai lehetnek a munkanélküliség, egészségi állapot, társadalmi és kulturális hiányosság, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, gyermekszegénység. A munkanélküliségben kiemelt szerepet játszik, hogy a település szerkezetéből és elhelyezkedéséből adódóan a tömegközlekedés nem megfelelő és a helyi munkalehetőségek korlátozottak. Az anyagi gondokkal küszködő családoknál tapasztalhatunk lakásfenntartási, számla befizetési nehézségeket. Többször előfordul, hogy rosszabb minőségű ételeket fogyasztanak, olcsóbb gyógyszereket vásárolnak vagy gyógyszerhiányban szenvednek. Az alacsony jövedelmű emberek legtöbbször inaktívak, bevételeik többnyire szociális pénzbeli ellátásból származik. Ennek főbb okai az alacsony, vagy nem megfelelő iskolai végzettség, a társadalmi előítélet, illetve a munkába való visszavezetés hiánya.

e) eladósodottság

Az utóbbi esztendőik deviza hiteleinek jelentős része a lakhatást biztosító hitelek problémaköréből adódik, jelentős eladósodottságot eredményezve. Az önkormányzat a létfenntartási gondok enyhítésére települési támogatást biztosít a bajbajutottaknak.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Az önkormányzat közigazgatási területére nem jellemző, hogy külterületi és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások lennének.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Kisberényben telepek, szegregátumok nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	3	0,00
2018	0	0	0	0	3	0,00
2019	0	0	0	0	1	0,00
2020	0	0	0	0	2	0,00
2021	0	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A felnőttek és gyermekek részére a háziorvosi ellátást a Lengyeltóti I.sz. háziorvosi körzet orvosa látja el. A háziorvos megfelelően szakképzett, tevékenységét vállalkozói formában látja el. Kisberény településen heti egy alkalommal fogadja a betegeket az Önkormányzati épületben kialakított orvosi szobában. A rendelő felszereltsége a jogszabályi előírásoknak megfelel, az önkormányzat az anyagi lehetőségei függvényében igyekszik a lehető legjobb feltételrendszert biztosítani.

Egyéb orvosi vizsgálatokra az arra rászorulókat a Falugondnoki Szolgálat falubusszal szállítja el a falugondnok.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az önkormányzat minden esetben segítséget nyújt a szervezett szűrőprogramok lebonyolításában. Részt vesz az egészségügyi szűrővizsgálatok szervezéséhez, a vizsgálatokra való elszállításában is közreműködik. A kötelező védőoltásokból nem marad ki senki.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás Alapszolgáltatási Központján keresztül biztosítja a fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférést.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A Buzsák Térségi Konyha által fenntartott közétkeztetési intézményben – amelyet Kisberény is igénybe vesz – a jogszabályi feltételeknek megfelelően az egészséges táplálkozás előírásai maximálisan be vannak tartva.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A községben található egy focipálya, amelyet az itt élők, elsősorban a gyermekek tudnak használni.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás Alapszolgáltatási Központján keresztül biztosítja az ellátáshoz való hozzáférést a házi segítségnyújtás működtetésével.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Az önkormányzat lehetőséget biztosít előadások szervezéséhez.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ilyen panasz nem volt.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkriminációt ezen a területen nem folytatunk. A hátrányok kompenzálása az ellátások biztosításának sokszínűségéből adódik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehán kioztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A településen népkonyha nem működik. A szociális étkeztetést a Buzsák Térségi Konyháról biztosítjuk a rászorulóknak. Az ebédet a Buzsák Térségi Konyha gépkocsija szállítja a településre, ahonnan a kisberényi falugondnok minden étkeztetésben részesülőnek házhoz viszi.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település nagyszámú roma lakossága ellenére a közösségi együttélés megfelelő és kiegyenlített a roma és nem roma lakosok között. Komoly odafigyelést és együttműködést igényel azonban mind az önkormányzat, mind a lakosok, mind bármely más szervezet részéről, hogy ez negatív irányban ne mozduljon el.

A közpolitika helyi képviselői, döntéshozói megnyilvánulásaikkal elősegítik a kisebbségeket védő alkotmányos értékek érvényesülését és a társadalmi szolidaritást, ösztönzik a többség és a romák közötti hatékony együttműködést. Az önkormányzat és intézményei partnerként együttműködnek, illetve támogatják a romák kisebbségi kultúrájának ápolását célzó helyi kezdeményezéseket. Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában megjelennek a társadalom multikulturális jellegét, a kultúrák közötti párbeszédet és a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek.

Kisberény Községi Önkormányzat minden, a közösségi életet fellendítő lehetőséget igyekszik kihasználni, nagy hangsúlyt fektet az ünnepekkel kapcsolatban a méltó módon történő megemlékezésre. Rendezvényeinkkel szeretnénk erősíteni az itt élőkben az összetartozás és nemzeti identitás érzését. Célunk a fiatalok közösségi életbe történő bevonása, a hagyományőrzés, a roma kultúra felelevenítése.

Az Önkormányzat évente több alkalommal szervez karitatív szervezetekkel együttműködve adományozást.

A településen a kápolnában két hetente szentmisét tart az öreglaki plébános.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	540	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Nem fordult elő a településen a romákat ért rasszista indítékú támadás, inzultus. A romák és nem romák között erőszakba torkolló konfliktus nem volt.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A közösségi életben egyre gyakrabban megjelenik az önkéntesség.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A községben működik roma nemzetiségi önkormányzat. A RNÖ tisztségviselői jártassak a romák helyzetével kapcsolatos kérdésekben. Az önkormányzat partnerként tekinti a nemzetiségi önkormányzatot és a lehető legjobb tudása szerint együttműködnek. (főzőverseny, élelmiszersegély osztás, vetőmag osztás, stb. ...). A településen nincs olyan döntés vagy szabályozás, ami az említett társadalmi csoport esélyeit tovább rontaná.

Az önkormányzat támogatja a romák kisebbségi kultúrájának ápolását célzó helyi kezdeményezéseket. Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmény és kulturális programok kínálatában megjelennek a társadalom multikulturális jellegét, a kultúrák közötti párbeszédet és a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek. Ilyen például az évente megrendezésre kerülő Roma-nap.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Az itt élő emberek nagy része aktívan részt vesz a településünk által biztosított rendezvényein, igényük van az együtt töltött minőségi időre. A falu összes zárt térben tartandó eseményének helyszínéül az önkormányzati épület nagyterme funkcionál, ami már nem elégíti ki a település lakóinak a szabadidő kulturált eltöltésére vonatkozó igényeit. A Magyar Falu Program keretében meghirdetett Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztése-2022 című, MFP-ÖTIK/2022 kódszámú pályázati kiírásra benyújtott pályázatunk is nyert. A megépítendő közösségi tér adhat helyet a különböző rendezvényeknek, állami és családi ünnepek méltó megünneplésének, a gyermekek szabadidős és szünidei foglalkozásainak. A beruházásnak köszönhetően a település fejlődési lehetőségei javulnak, ezáltal a társadalmi különbségek csökkennek, kiegyenlítődnek. A fejlesztés hozzájárul Kisberény, mint vidéki kistelepülés hátrányainak csökkentéséhez, a területi különbségek mérsékléséhez, a közösségi élet javításához, ezáltal az életminőség javulásához.

Közösségi szintként az alapszolgáltatások közül a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása vonatkozik ránk kötelezően. Ehhez kapcsolódva biztosítjuk a helyet a helyi varróklub, nemezelő, makramé, vesszőfonás szakkör összejöveteleinek a rendszeres foglalkozások megtartásához. Terveink között szerepel továbbá a nyugdíjasklub összejöveteleinek újjáélesztése. Ezen felül törekszünk egyéb alapszolgáltatásoknak is eleget tenni, például a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése jegyében nagy hangsúlyt fektetünk a méltó megemlékezésre nemzeti ünnepeink kapcsán.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön a roma lakosság aránya becsült adatok szerint 50% körüli. A rendszerváltást követően az önkormányzati választásokon a roma kisebbség folyamatosan élt a kisebbségi önkormányzat alakításának jogával. A települési önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat együttműködik az esélyegyenlőség előmozdítása terén. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a helyi önkormányzat a megkötött együttműködési megállapodás alapján zavarmentesen működik együtt. Az Önkormányzat pénzügyi támogatást is ad a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak. A település szolgáltatásszervezési koncepciójában nem szerepelnek a romák esélyegyenlőségét elősegítő konkrét intézkedések. Az önkormányzatnál nincs roma referensi munkakör. A mélyszegénységben élők és roma lakosok, családok érdekeinek érvényesítésében az Alapszolgáltatási Központ munkatársai működnek közre. Az önkormányzat nem gyűjt és értékel adatokat arra vonatkozólag, hogy az általa működtetett, vagy felügyelt közszolgáltatásokhoz (oktatás, nevelés, szociális ellátás, egészségügy, közétkeztetés, gyermekjólét, közművelődés, stb.) való hozzáférés mennyire biztosított a településen élő hátrányos helyzetű romák számára, illetve, hogy a gyakorlatban mennyire veszik igénybe ezeket a szolgáltatásokat.

Az önkormányzatnak korlátozott lehetőségei vannak a romák foglalkoztatásának bővítésére. A szociálisan hátrányos helyzetű családok megélhetését segíteni, életminőségét javítani, önálló egzisztenciateremtési esélyeit növelni a közfoglalkoztatás kínál.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Kisberény Község Önkormányzatát a mélyszegénységben élőkkel és a romákkal kapcsolatban terheli odafigyelés és felelősség.

A településen nincs olyan döntés vagy folyamat, ami az említett társadalmi csoportok esélyeit tovább rontaná. Az önkormányzat minden lehetőséget megragad, hogy a mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlőségét előmozdítsa.

A község a gazdasági-társadalmi mutatók alapján kedvezőtlen helyzetben van: megyei és járási szinten alacsonyabb jövedelmi helyzet, magasabb munkanélküliségi ráta jellemzi a települést.

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosított a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára is. Az önkormányzat minden lehetőséget megragad, hogy a mélyszegénységben élők esélyegyenlőségét előmozdítsa.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

<i>beazonosított problémák:</i>	<i>fejlesztési lehetőségek:</i>
munkanélküliség	közfoglalkoztatás és egyéb foglalkoztatás
alacsony iskolázottság	képzések szervezése
rossz lakhatási körülmények	települési támogatások biztosítása
adósságcsapda	háztartásvezetési, családfenntartási tanácsadás
egészségkárosodás	szemléletmód váltás, prevenció

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

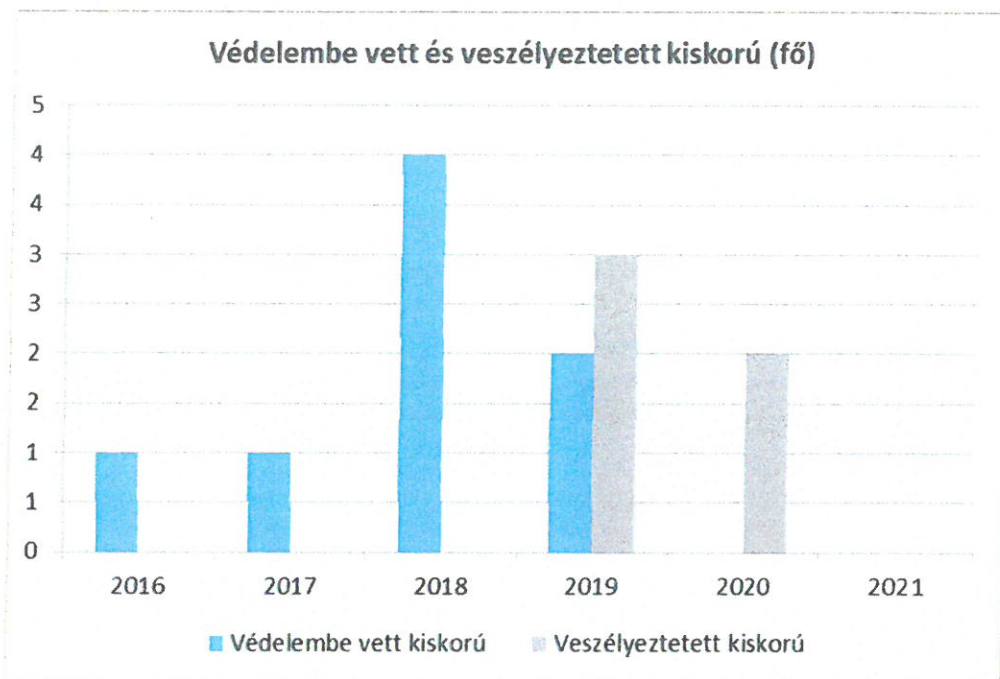
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	105	107	212	49,53%	50,47%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			11	5,19%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	14	31	45	6,60%	14,62%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	7	8	15	3,30%	3,77%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	1	6
2018	1	5
2019	2	3
2020	0	2
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Lengyelítói Alapszolgáltatási Központ



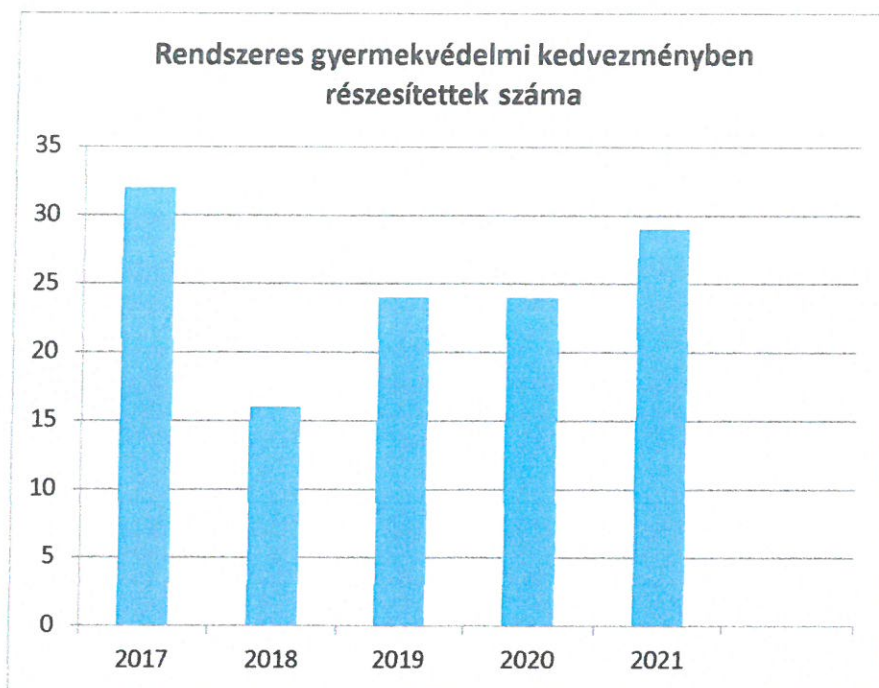
A védelembe vett gyermekek száma évről-évre csökkenő tendenciát mutat.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	32
2018	16
2019	24
2020	24
2021	29

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



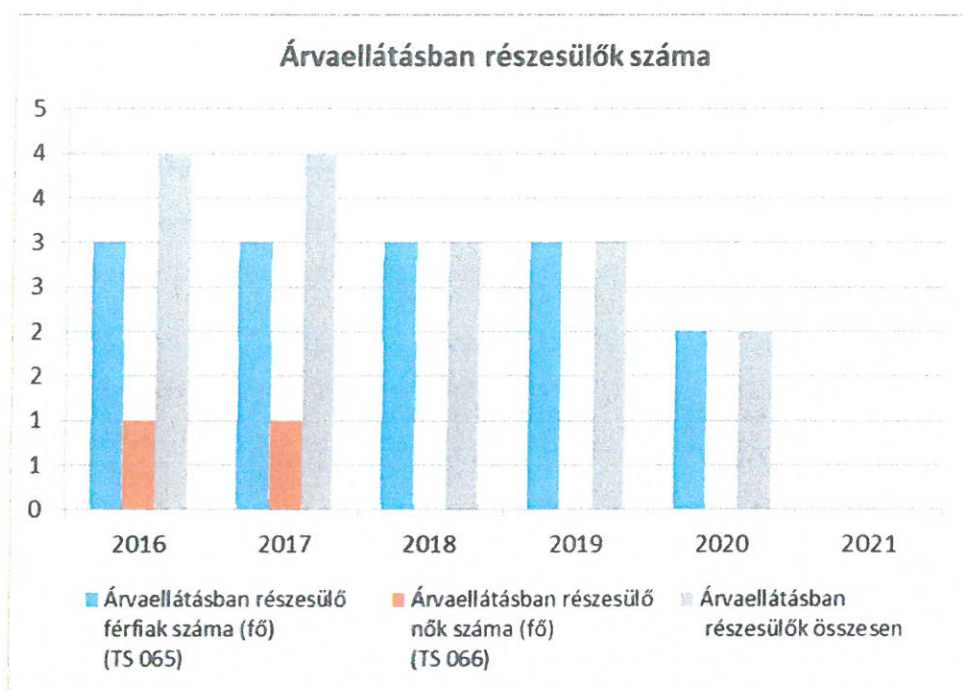
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2017. évben kiemelkedő volt, azonban 2019-től szinte azonos szinten mozog, majd 2021-ben újra növekedés figyelhető meg.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	3	1	4
2017	3	1	4
2018	3	0	3
2019	3	0	3
2020	2	0	2
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



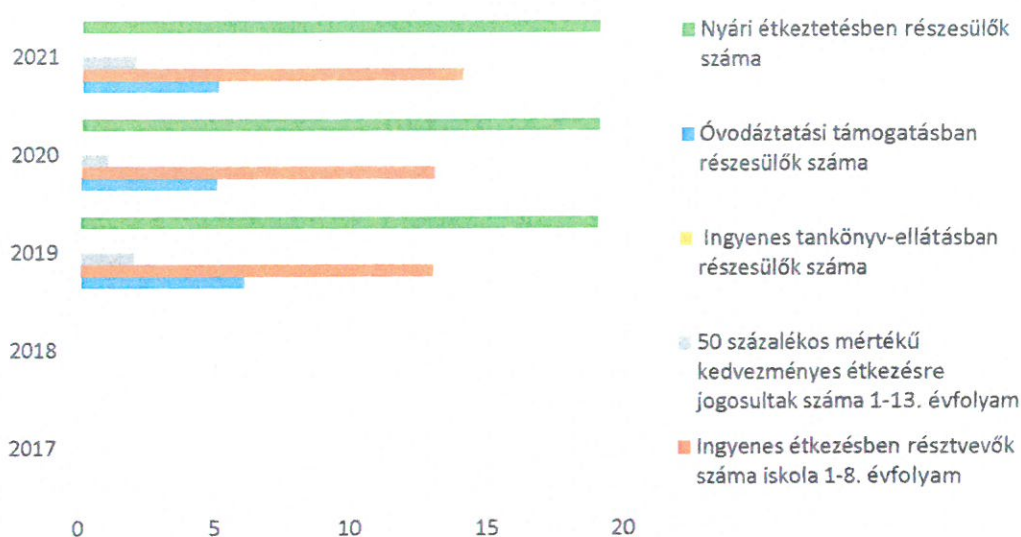
d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a
2018	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a
2019	6	13	2	n.a	n.a	19
2020	5	13	1	n.a	n.a	19
2021	5	14	2	n.a	n.a	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásban részesülők száma



Minden hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulónak igény szerint a napi háromszori étkezés biztosított.

Részt vehetnek a napköziben, vagy a tanulószobán a tanórákon mindaddig, amíg magatartásukkal nem zavarják a többi tanuló nyugodt tanuláshoz való jogát.

Ha feladatunknak tekintjük az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítását a hátrányos helyzetű rétegek esetében, mindenekelőtt a belső motivációnak a létrejöttét kell elősegítenünk, ami-valljuk be- nem kis feladat.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs a településünkön.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem áll rendelkezésre adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Kisberény községre vonatkozóan nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Védőnői ellátás településen nincs, az ilyen jellegű szolgáltatást Lengyeltótiban vehetik igénybe a kismamák. Két védőnő alkalmazásával látja el a gyermekek gondozását. Gondozási területük kiterjed Lengyeltóti, Hács és Gyugy településekre is.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen önálló gyermekorvosi ellátás nincsen, a közeli Lengyeltóti városban működő gyermekorvosi körzethez tartozik. Itt állandó gyermekorvos látja el az orvosi feladatokat. A házi gyermekorvosi ellátás közege megegyezik Lengyeltóti város, Hács község és Kisberény község közigazgatási területével.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A korai fejlesztést a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Fonyódi Tagintézménye Lengyeltóti intézményegysége végzi.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás Lengyeltóti Alapszolgáltatási Központ végzi a gyermekjóléti alapellátást, melyhez kapcsolódik a Fonyód Járási Szociális, Család-és Gyerekjóléti Központ tevékenysége. A fenti két intézménye az alapellátást teljes körűen elvégzi.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Bölcsődei ellátást a Lengyeltóti Bölcsőde biztosítja, ahova a kisgyermeket a falugondnok szállítja be és haza napi szinten.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi törvény 2. §-a és 17. §-a tartalmazza a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjait, melyek közül a településünkön az alábbiak vannak jelen:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- helyi önkormányzat szervei.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízis külső és belső események hatására kialakult kritikus állapot, amelyben a lelki egyensúly felborul. Ilyen helyzetben az Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központ, valamint a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Fonyódi Tagintézménye Lengyeltóti intézményegysége vehető igénybe.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Kisberény Község Önkormányzatának közigazgatási területén belül játszótér kialakítására 2019. évig nem került sor. A pályázati forrásból igényesen kialakított játszótér, a környezettel összhangban kulturált szabadidő eltöltésére alkalmas teret alkot. Továbbá a gyermekek, szülők és nagyszülők közösségi pontjaként szolgál. Az innovativitás során a település egy olyan közösségi térrel gyarapodott, mellyel elősegítjük a fiatal családok helyben maradását, identitás tudatának növelését. Ezen keresztül a fiatal középkorosztály közösségi életének a további fejlesztését tűzzük ki feladatként.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Jogszabályi előírásoknak megfelelően teljes körűen biztosított mindkét ellátás.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Közös programok által igyekszünk előmozdítani, minél több lehetőséget biztosítani egymás kultúrájának, szokásainak megismerésére, s ezzel lehetőséget nyújtani egymás elfogadására.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről a szolgáltatások területén nincs adatunk.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Óvodai, iskolai rendezvényekre és kirándulásokra a gyermekek és szüleik szállítását az önkormányzat térítésmentesen biztosítja.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

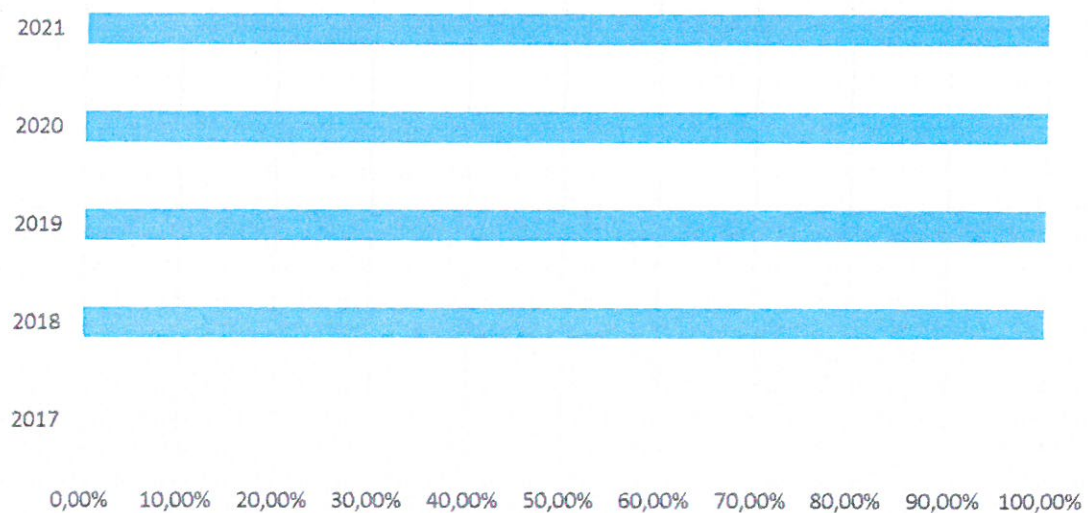
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	n.a.	-
2018	6	6	100,00%
2019	6	6	100,00%
2020	5	5	100,00%
2021	5	5	100,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A kisberényi óvodások a jogszabályi előírásoknak megfelelően igénybe veszik az óvodai ellátást.

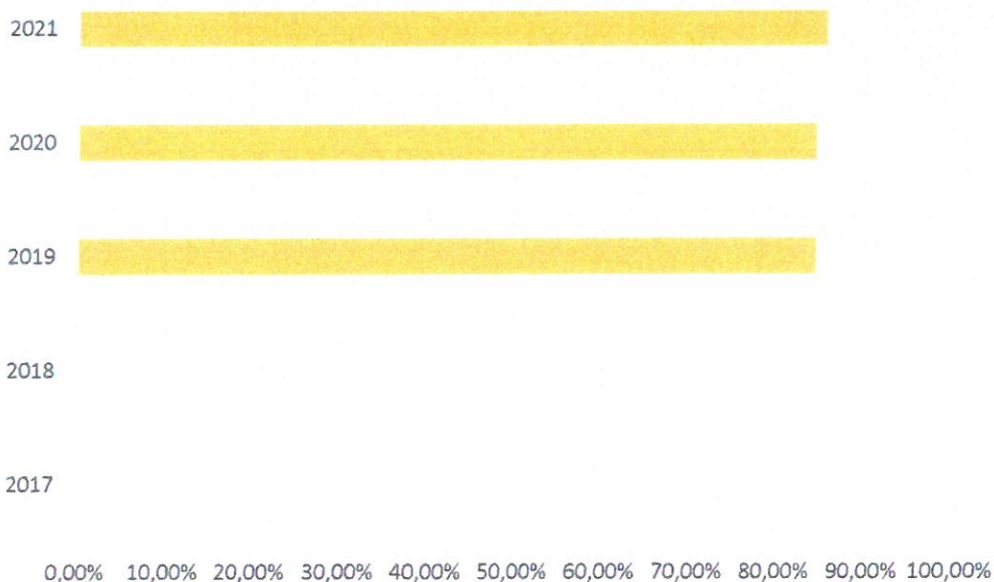
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül



4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a	n.a.	-
2018	n.a	n.a.	-
2019	13	11	84,61%
2020	13	11	84,61%
2021	14	12	85,71%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül



A településen élő általános iskoláskorú gyermekek zöme a Lengyeltótiiban működő Fodor András Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskolába járnak.

2013. január 1-től, a jogszabályi környezet megváltozásával az intézmény fenntartását a Klebelsberg Központ vette át. Az iskolában évek óta sikeresen működik az integrációs képesség-kibontakoztató program. Az IPR-program azoknak a gyerekeknek a felkarolását szolgálja, akiknek a szülei legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek és rendszeres gyermekvédelmi

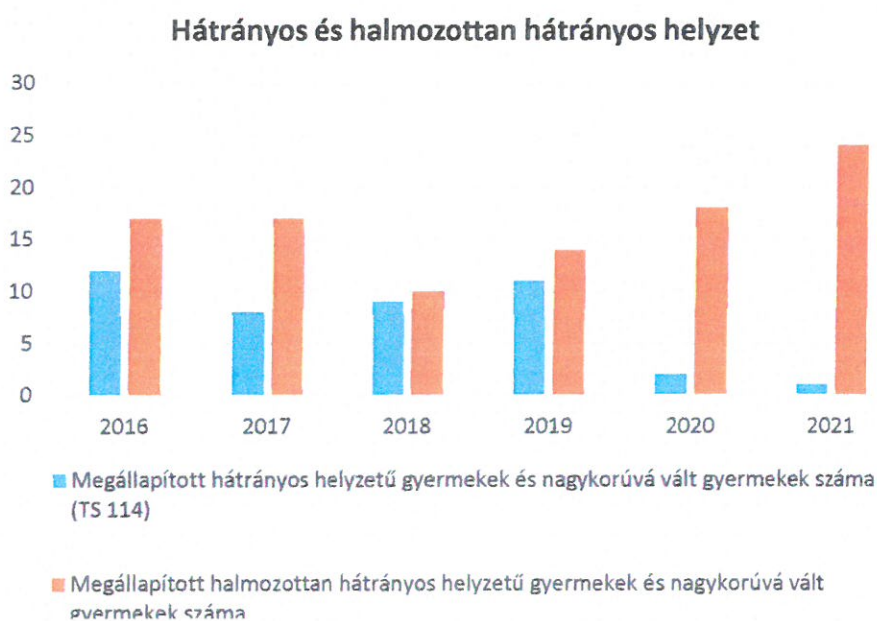
támogatást kapnak. A diákok eredményes továbbhaladásának és sikeres pályaválasztásának érdekében az iskola igyekszik szoros partnerkapcsolatot kiépíteni a gyerekeket bármilyen módon segítő külső szervezetekkel: legfőképpen a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, az óvodával, a védőnőkkel, a Cigány Nemzetiségi Önkormányzattal, a nevelési tanácsadóval és a környékbeli középfokú oktatási intézményekkel.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2018	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2019	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2020	n.a.	-	2	100	n.a.	-
2021	n.a.	-	2	100	n.a.	-

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	8	17
2018	9	10
2019	11	14
2020	2	18
2021	1	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar



Minden hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulónak igény szerint a napi háromszori étkezés biztosított. Részt vehetnek a napköziben, vagy a tanulószobán a tanórákon mindaddig, amíg magatartásukkal nem zavarják a többi tanuló nyugodt tanuláshoz való jogát.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Mivel a településen nincs óvoda, így az ellátást a Lengyeltóti Kincsem Óvoda, a Hácsi Napsugár Óvoda és a Buzsáki Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde biztosítja a település gyermekei számára. Lengyeltótiba és Hácsra a kisberényi, míg Buzsákba a buzsáki falugondnok viszi az intézményi ellátást igénybevevőket napi szinten.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	18	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	14	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	9	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	10	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	13	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018/2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2020/2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kisberény település vonatkozásában az általános iskolai körzethatár felmenő osztályokban Buzsák Általános Iskola, azonban a legtöbb kisberényi gyermek a Lengyeltóti Fodor András Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskolába jár. Az intézményben évek óta sikeresen működik az integrációs képesség-kibontakoztató program, amely azoknak a gyerekeknek a felkarolását szolgálja, akiknek a szülei legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek.

Az iskola szoros kapcsolatot tart a Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központtal, óvodával, védőnővel, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal.

Az oktatás, képzés területén az intézmények között és az egyes intézményeken belül hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés nincs.

A hátrányos helyzetű tanulók esetén az ellátórendszer minden tagja maximálisan gondoskodik arról, hogy a juttatásaikat igénybe tudják venni, önhiba ne akadályozza őket ebben.

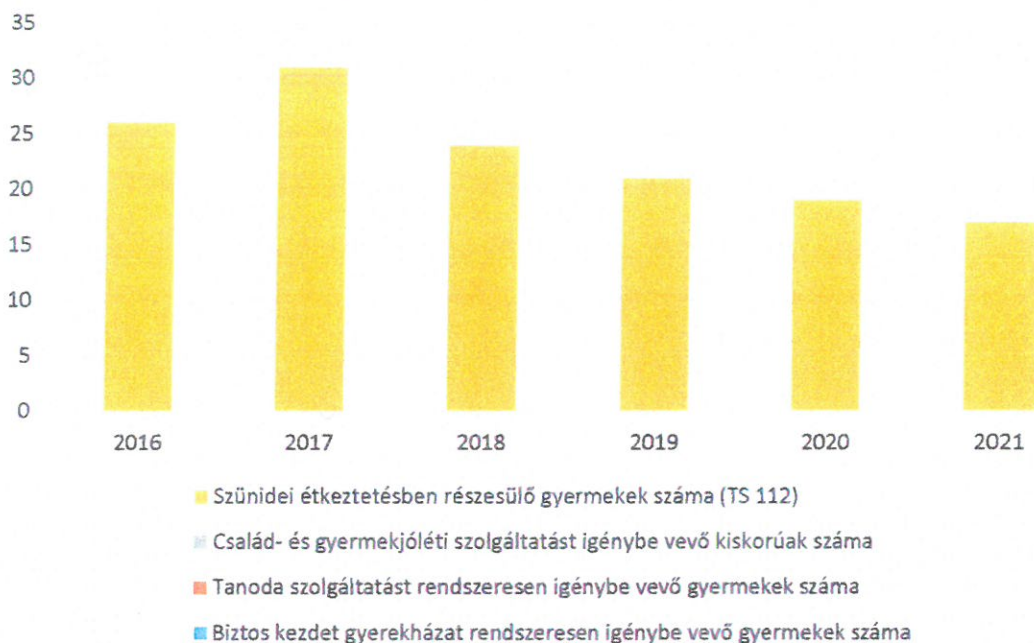
4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017/2018	n.a.
2018/2019	n.a.
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017				31
2018				24
2019				21
2020				19
2021				17

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások



c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nincs összehasonlítható intézmény.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A hátrányos helyzetű tanulók esetén az ellátórendszer minden tagja maximálisan gondoskodik arról, hogy a juttatásaikat igénybe tudják venni, önhiba ne akadályozza őket ebben.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák:</i>	<i>fejlesztési lehetőségek:</i>
iskolai lemorzsolódás	szülők jogszabályi kötelezése
a sajátos nevelésiigényű, illetve magatartási vagy tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek aránya magas	az integrált oktatás folyamatos fenntartása fejlesztőpedagógus alkalmazása
egészségkárosodás	egészségnevelés, felvilágosítás, egészséges életmód propagálása
deviancia	megelőzés
korai anyává válás	felvilágosítás
halmozottan hátrányos helyzet	fejlesztési lehetőségek kiterjesztése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az önkormányzat semmilyen adattal nem rendelkezik a gender szempontok és problémák tekintetében. Az önkormányzat nem rendelkezik gender-szakértelemmel is bíró munkatárssal.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program két úton is szolgálhatja az egyenlőséget: közvetlen, célzott, a nők és férfiak egyenlőségének előmozdítását szolgáló eszközökkel, és általánosságban, mindenre kiterjedően. Horizontális szemléleten azt is értjük, hogy a többi, a nemek közötti egyenlőség konkrét kérdéskörén kívül eső probléma kezelésekor is tekintettel vagyunk erre: az egészségügyben, az oktatásban, a területfejlesztésben, a roma és fogyatékos emberek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedésekben, a foglalkoztatásban, a gazdaságban, a helyi- és a nagypolitikában és a kultúrában is.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

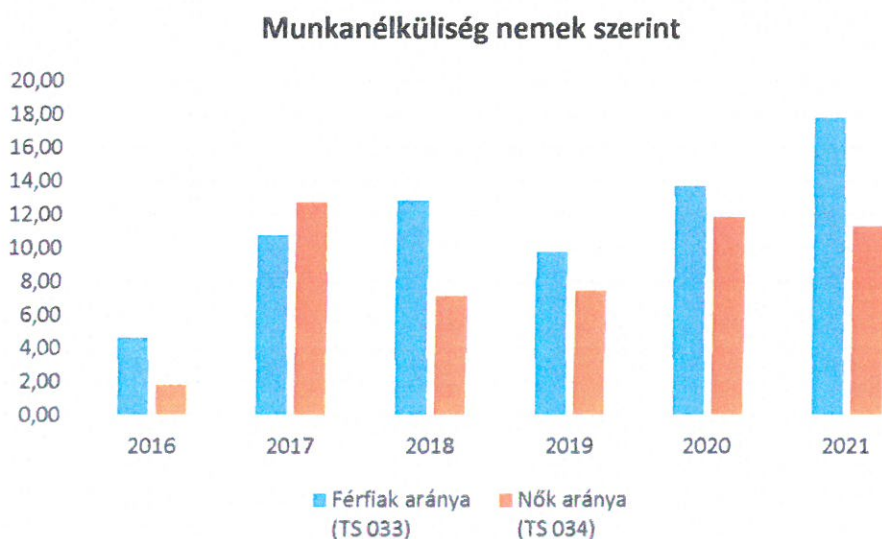
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Kisberény településen a nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról felmérés nem készült a településen.

A nők és férfiak foglalkozási (horizontális) szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a vertikális szegregáció) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak, de Kisberény vonatkozásában nincs kimutatásunk a férfiak és nők bérezését illetően. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése nehézkes. Munkaerőpiaci-helyzetükről nem készült felmérés.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	4,62	1,82	3,22%
2017	10,77	12,73	11,75%
2018	12,86	7,14	10,00%
2019	9,76	7,46	8,61%
2020	13,7	11,86	12,78%
2021	17,81	11,29	14,55%

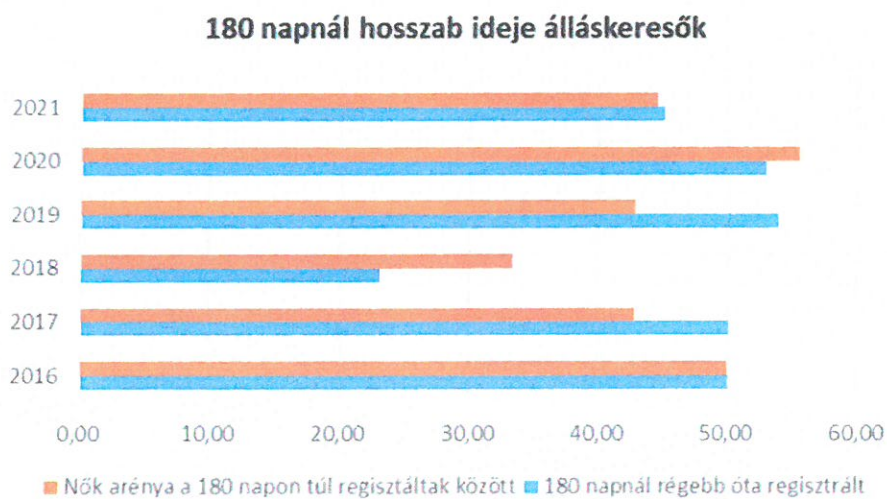
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A munkavállalási korú nők száma kevesebb, mint a férfiaké. Ezzel egyenesen arányos a munkanélküliek számának alakulása. A tényadatokból nem látszik az, hogy a nőket a munkavállalás szempontjából hátrányos megkülönböztetés érne.

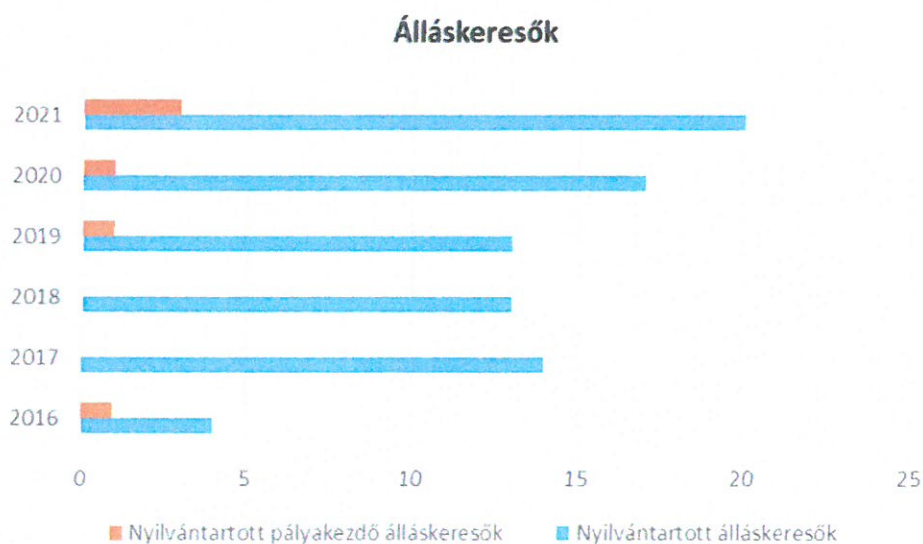
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2016	50	50
2017	50	42,86
2018	23,08	33,33
2019	53,85	42,86
2020	52,94	55,56
2021	45	44,44

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	4	1
2017	14	0
2018	13	0
2019	13	1
2020	17	1
2021	20	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



a) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
Foglalkoztatásukkal arányosan megvalósul.

b) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
Közfoglalkoztatásban.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)
Nincs adatunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az esélyegyenlőségi program meghatározott pontjainál az intézményrendszer bemutatásra került annak statisztikai adataival együtt.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beírtott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Általánosságban elmondható, hogy a családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, nem rendelkezünk adatokkal a településünkön élő nők családon belüli túlterheltségéről. A 2 évnél fiatalabb népesség száma 4 év átlagában nem mutat jelentős változásokat. Az óvoda és a bölcsőde lehetővé teszi a nők munkába való gyorsabb visszatérését. A férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még gyermeket nem utasítottak el sem a bölcsődéből, sem az óvodából. Az általános iskolában reggel 7-től várják a diákokat és a napközis ellátást igénybe vevő szülők is biztonságban tudhatják gyerekeiket délután fél 5-ig.

Kiegyenlített a létszám a két védőnői szolgálat között. A védőnők által ellátott gyermeklétszám lehetővé teszi a korosztálynak megfelelő teljes körű ellátás biztosítását.

A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A helyzetet nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan. A nők elleni erőszak észrevétele nagyon nehéz, ha az áldozat nem kér segítséget, nem veszi tudomásul ennek súlyosságát, beavatkozni sem lehetséges.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen nem folyik. A Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központ minden esetben eljár és közreműködik a krízishelyzetben lévő nők ügyében, pl.: anyaotthoni elhelyezés biztosításával. A fiatal lányok védelme érdekében külön erőfeszítéseket nem kellett tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Településünkön nincsen.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat képviselő-testületének öt tagja között három nő foglal helyet. A közös önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. A település jegyzője, valamint az intézmények vezetői (óvoda, iskola, művelődési ház, alapszolgáltatási központ) mindnyájan nők. A házi orvos szintén nő. A településen a működő civil szervezetek vezetői többnyire nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság. A munkanélküliség ösztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ Járási Kirendeltsége, az Önkormányzat, a civil szervezetek, a közoktatási intézmények és az Alapszolgáltatási Központ szoros együttműködésével igyekszünk enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák:</i>	<i>fejlesztési lehetőségek:</i>
gyermekvállalás és foglalkoztatottság problematikája	részmunkaidő
családon belüli erőszak	rugalmas ellátórendszer és egészségügy
szűrővizsgálatokon alacsony részvétel	bővebb tájékoztatás, felvilágosítás
beszűkült élettér a kismamák esetében	programok szervezése, támogató közösségek

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősökkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban. Az idősöket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősök foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében.

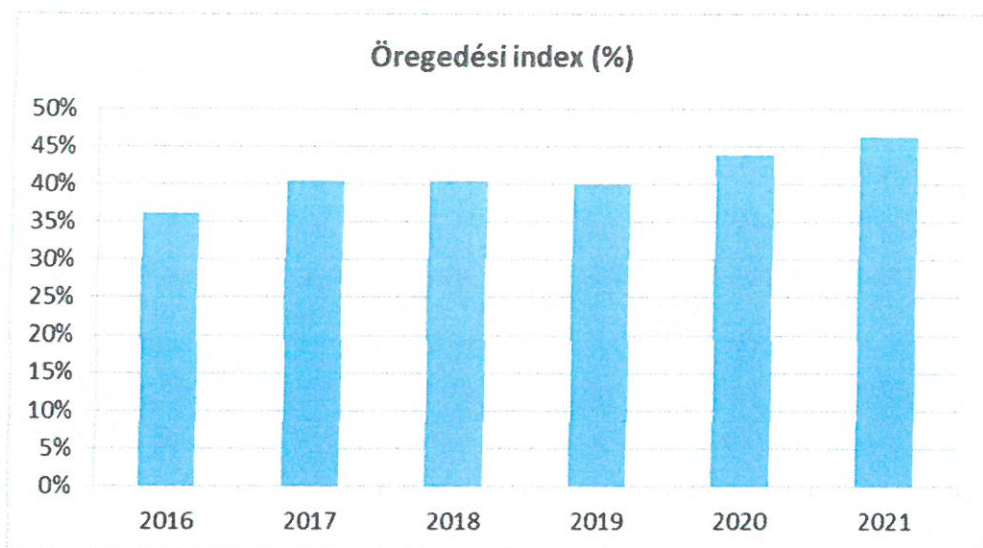
Szerencsésnek mondható, hogy az átlagéletkor mind a nők, mind pedig a férfiak esetében növekedést mutat.

Jellemző, hogy a nők esetében az átlagéletkor magasabb, amely azt vetíti elő, hogy késő öregkorban az egyszemélyes családmodell alakul ki. Ez magában foglalja az időskori demenciával, fizikai romlással a fokozottabb gondoskodási igényt a társadalom részéről, mely településtípustól, mérettől függetlenül jelentkezik.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	21	58	36,21%
2017	21	52	40,38%
2018	19	47	40,43%
2019	18	45	40,00%
2020	18	41	43,90%
2021	19	41	46,34%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



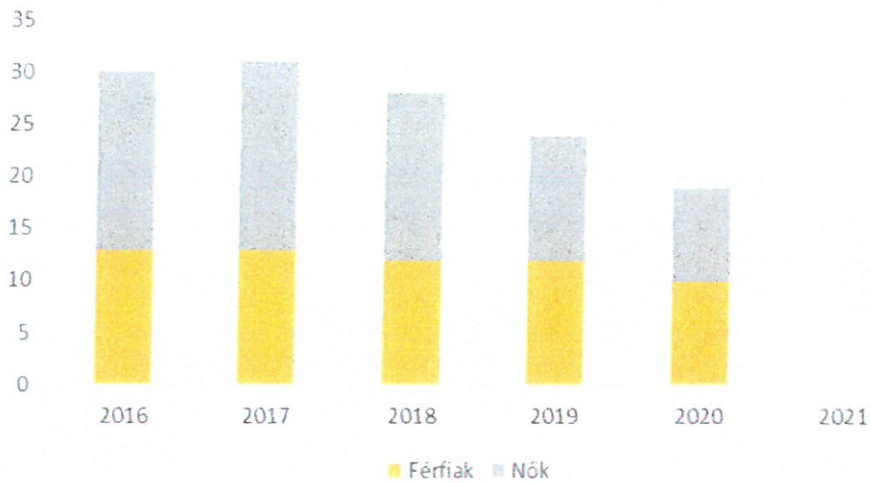
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	13	17	30
2017	13	18	31
2018	12	16	28
2019	12	12	24
2020	10	9	19
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar



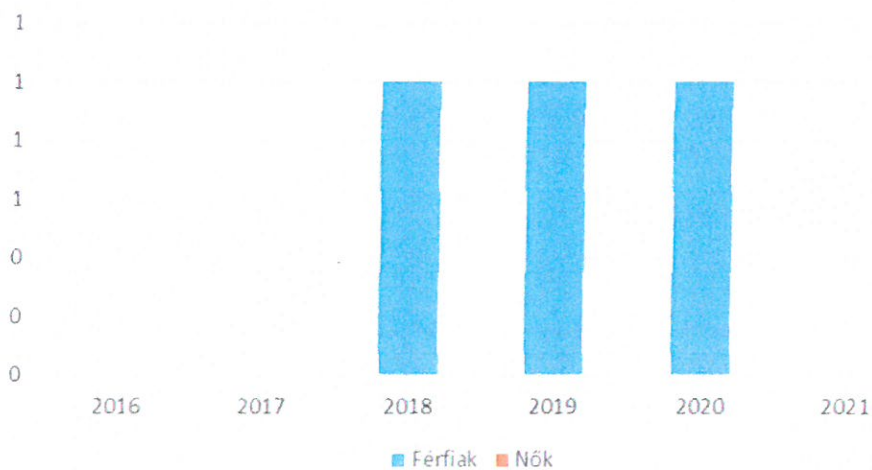
Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása



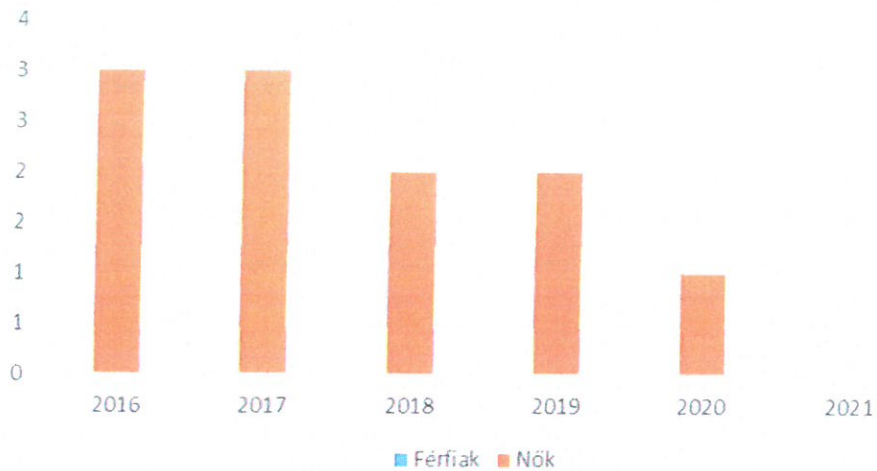
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	8	6	0	3	n.a.
2017	0	0	8	7	0	3	1
2018	1	0	6	7	0	2	1
2019	1	0	6	4	0	2	1
2020	1	0	5	3	0	1	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

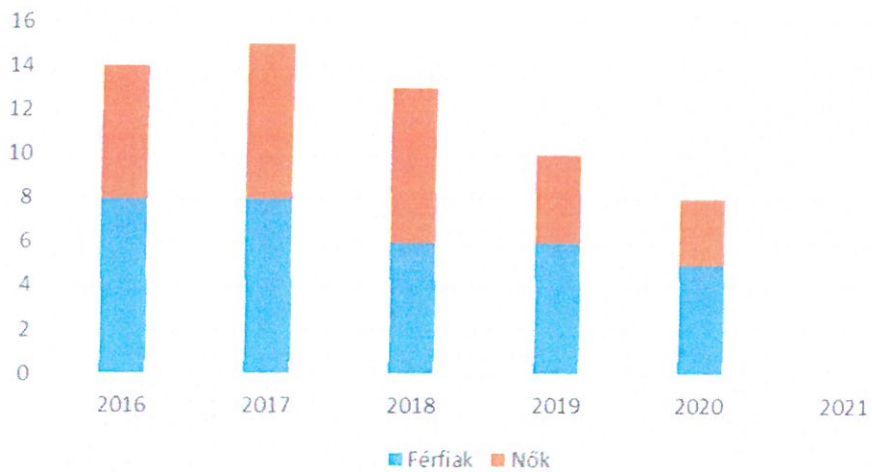
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint



Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint



Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint



A statisztikai adatokból látható, hogy a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma egyre kevesebb.

A nyugdíjszerű ellátások fenntartása és vizsgálata az utóbbi években rendkívül szigorúvá vált.

Látható az is, hogy a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma több, mint a nőké.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		4	14	13	13	17
41-45 év (TS 042)	Fő	0	3	2	3	2	0
	%	0,00%	21,43%	15,38%	23,08%	11,76%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	1	3	1	2	4
	%	0,00%	7,14%	23,08%	7,69%	11,76%	20,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	2	2	2
	%	0,00%	0,00%	0,00%	15,38%	11,76%	10,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	0	0	1	1
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	5,88%	5,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	1	0	0	2
	%	0,00%	0,00%	7,69%	0,00%	0,00%	10,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A statisztikai adatokból látszik, hogy a tartós munkanélküliek száma tekintetében stagnál az 55 év felettek száma.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A település által szervezett programokon aktív szereplő az idősebb korosztály.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs. Határ és korlát a mentális és fizikai alkalmasság.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Teljes körű a hozzáférés.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	13	17	30
2017	13	18	31
2018	12	16	28
2019	12	12	24
2020	10	9	19
2021	n.a.	n.a.	-

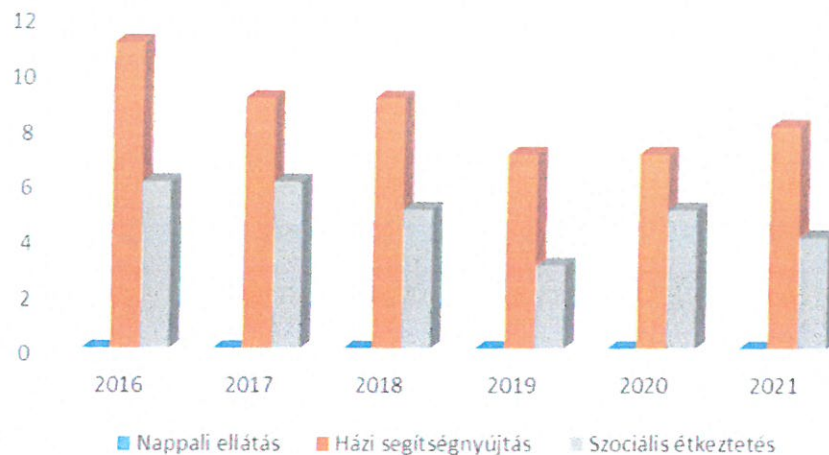
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	21	0	11	6
2017	21	0	9	6
2018	19	0	9	5
2019	18	0	7	3
2020	18	0	7	5
2021	19	0	8	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ellátások



c) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Teljes körű a hozzáférés.

d) idősek informatikai jártassága;

Az informatikai jártasság korosztály-függő. Nagyban meghatározza az, hogy az idősekhez tartozó családi kapcsolattartás milyen lehetőségeket biztosít az idősek számára.

Az idősebb korosztály informatikai jártassága jó, élnek ennek a lehetőségnek a kihasználásával. Felhasználói szinten kezelik a készülékeket.

e) a generációk közötti programok.

A különböző települési programok azt érzékeltetik, hogy az idős emberek is fontos tagjai a helyi közösségnek.

Október hónapban az Idősek Világnapja alkalmából minden évben a gyerekek verssel köszöntik településünk szépkorú lakosait.

Rendszeres az időseknek szervezett bűnmegelőzési program.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A szociális alapszolgáltatások közül a szociális étkeztetést Buzsákból szükség esetén, az idősek nappali ellátását és a házi segítségnyújtást is biztosítjuk. A fogyatkozó munkalehetőségek miatt egyre több idős ember marad egyedül, mert ingatlanát nem akarja, vagy nem tudja eladni. Az ebédet házhoz szállítja az önkormányzat. A házi segítségnyújtást az otthonhoz és megszokott környezethez való ragaszkodás, a családtagok elfoglaltsága, vagy a teljes elmagányosodás teszi szükségessé.

Gondot fordítunk az idősödő lakosság mentális egészségének karbantartására, amelynek fontos színtere a nappali ellátási forma. A különböző települési programok azt érzékeltetik, hogy az idős emberek is fontos tagjai a helyi közösségnek. További feladatunk a szegregálódott, magányos idősek mind szélesebb körben való megismerése, segítése, hogy a szolgáltatást igénybe vegye.

A társadalmi élet különböző fórumain való részvételüket segítjük (pl. szállítással), a közösséget érintő döntések előtt véleményüket megismerjük.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák:</i>	<i>fejlesztési lehetőségek:</i>
elmagányosodás	közösségi kapcsolatok erősítése aktivitást megőrző programok szervezése
mentális és fizikai problémák előkerülése	alapellátások maximális biztosítása házi segítségnyújtás bővítése
egészségügyi problémák	alap és szakellátások biztosítása
napi életvitellel kapcsolatban felmerülő problémák	folyamatos igényfelmérés falugondnoki szolgálat biztosítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritás a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

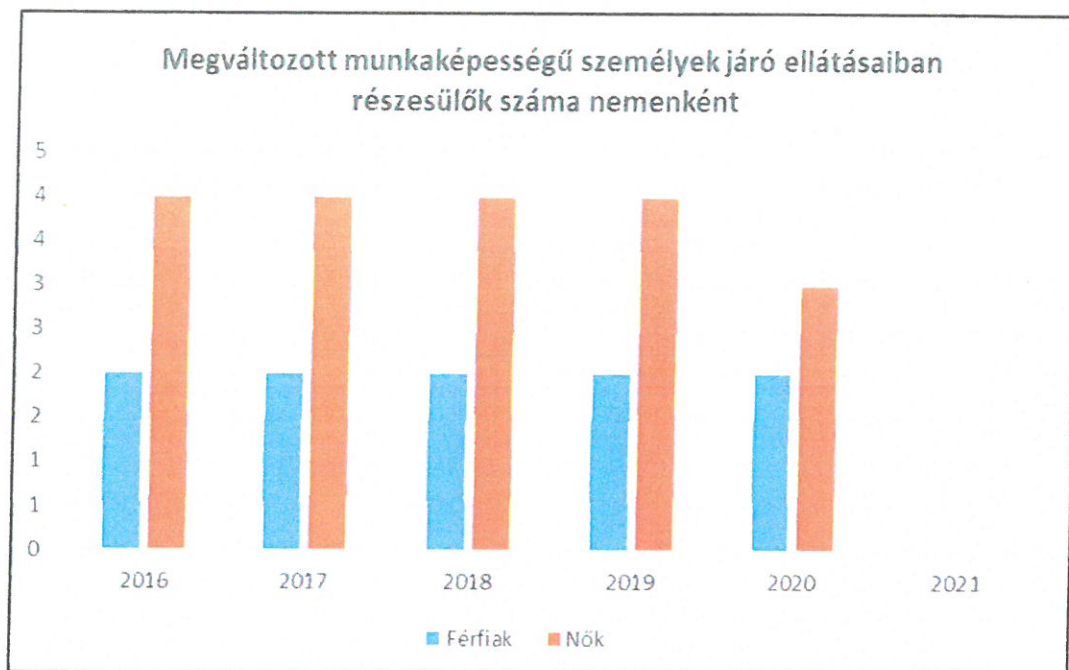
Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgai csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni.

A legfontosabb feladatunknak azt tekintjük, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon a mainstreaming elve, vagyis az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	2	4	6
2017	2	4	6
2018	2	4	6
2019	2	4	6
2020	2	3	5
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A táblázat adataiból látszik, hogy 5 év tényadatát figyelembe véve a megváltozott munkaképességű nők száma több, míg a férfiak száma.

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A fogyatékosok nappali otthona Lengyeltótiiban működik. Jelenleg kisberényi gondozottjuk nincsen.

a) fogyatékosokkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Kisberényben nincs tudomásunk olyan fogyatékos személyről, aki foglalkoztatásban részt vesz.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A településen nincs olyan speciális munkahely, amely fogyatékos, vagy csökkent munkaképességű személyek kizárólagos foglalkoztatását valósítja meg.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való elhelyezkedése nem megfelelő. Mind az országos, mind pedig a helyi adatok mutatják, hogy nagyon kevesen vannak jelen a munkaerőpiacon.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az esélyegyenlőségi programban bemutatott Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központ tevékenységi körébe tartozik.

Az építési beruházásoknál az önkormányzat valamennyi esetben a teljes körű, vagy részleges akadálymentesítés megvalósítására figyelmet fordít.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Nem áll rendelkezésre adat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Építési beruházásoknál minden esetben megtörténik.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat közintézménnyel a településen nem rendelkezik.

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott.

A nevelési-oktatási intézményekben megoldott az egyenlő esélyű hozzáférés. Az együttműködés szellemében inkluzívá váló pedagógiai intézmény kialakítása megtörtént és az itt dolgozó pedagógusok ebben a szellemben nevelik-oktatják a gyermekeket. A befogadó intézmény érvényesíti a társadalmi környezet heterogenitását. Ez megnyilvánul szolgáltatásaiban oly módon is, hogy az intézmény társadalmi kapcsolatrendszere és a tanulási-tanítási eszközrendszere az egész érintett közösség számára egyenlő eséllyel hozzáférhető.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat érdekkörén kívül nincs adat.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Építési beruházásoknál minden esetben megtörténik.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Speciális közlekedési megoldások nincsenek, a fogyatékosok nappali ellátása Lengyeltóiban az Alapszolgáltatási Központ keretein belül valósul meg.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Helyi szinten igénybe vehető szolgáltatás az étkeztetés és a házi segítségnyújtás.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs információ.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák:</i>	<i>fejlesztési lehetőségek:</i>
a fogyatékossgal élőkkel szembeni előítéletek	érzékenyítés
munkavállalási problémák	csökkent munkaképességűeket, fogyatékossgal élőket alkalmazó munkahelyek létesítése
közösségekben való szerepvállalás hiánya	közösségi rendezvények, kapcsolatos erősítése
a teljes körű akadálymentesítés hiánya a legtöbb közintézményben és szolgáltató egységben	teljes körű akadálymentesítés a fejlesztések során

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
<i>beazonosított problémák:</i>	<i>fejlesztési lehetőségek:</i>
Adathiány	Statisztikai adatbázisok összehangolása Lakossági felmérések végzése, mutatók készítése
Kevés a menetrend szerinti helyközi járat	Egyeztetés a Volán társaságokkal, a járatszám növelése miatt.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);**
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;**
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;**

A településnek mozgalmas a társadalmi élete, számos program áll az érdeklődők rendelkezésére egész évben. Jelentős szervező erő a kultúra, a sport, az oktatás és a vallás, a civil szervezetek integrálják a település társadalmát.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

Az önkormányzat a Roma Nemzetiségi Önkormányzat munkáját a törvényi előírásoknak megfelelően segíti, bevonja a véleménynyilvánításba, a települést érintő ügyek döntéselőkészítésébe. Kisberény Községi Önkormányzat és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat együttműködését megállapodás szabályozza. Az együttműködés a pénzügyhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátására, rendezvények lebonyolítására is kiterjed. Biztosítja a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;**

A civil szervezetek és az önkormányzat együttműködése zavartalan, de nem vesznek részt a célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenységben.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.**

Az önkormányzat a vállalkozásokkal jó kapcsolatot tart, hiszen az önkormányzat számára fontos a vállalkozások szerepvállalása a helyi közéletben. A jó partneri kapcsolatnak köszönhetően a jövőben hatékonyan tudnak kiállni az esélyegyenlőség megteremtése mellett is.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program intézkedési tervét. Az adatgyűjtés kiterjedt az önkormányzaton kívül az intézményekre, társintézményekre, közoktatási intézményekre, szervekre. Az összegyűjtött adatok elemzésekor megfogalmazódtak a településen élők problémái, az esélyegyenlőség biztosítását segítő megoldások. Az adatgyűjtés kiterjedt a város közigazgatási területén a kistérségi és helyi dokumentumokra. A Program átfogó képet ad a városban élő célcsoportok hétköznapi életéről, lehetőségeiről, jövőjéről. Az elkészült dokumentumtervezet a helyben szokásos módon kerül közzétételre, azzal a céllal, hogy a lakosság megismerje és véleményét elmondja. Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni. A monitoring a társszervezetek vezetői, a célcsoportok képviselői, a civil szervezetek képviselői, és a Polgármesteri Hivatal munkatársai bevonásával történik

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség Alacsony iskolázottság Elégtelen lakhatási körülmények Adósságcsapda Egészségkárosodás	Közfoglalkoztatás és egyéb foglalkoztatáshoz való hozzáférés Képzések szervezése Települési támogatások biztosítása Háztartásvezetési, családfenntartási tanácsadás Szemléletmód váltás, prevenció
Gyermekek	Iskolai lemorzsolódás SNI és BTM gyermekek Egészségkárosodás Deviancia Korai anyává válás Halmozottan hátrányos helyzet	Szülők jogszabályi kötelezése Fejlesztő pedagógus alkalmazása egészséges életmód propagálása, felvilágosítás, egészségnevelés Megelőzés Felvilágosítás Fejlesztési lehetőségek kiterjesztése
Idősek	Elmagányosodás Mentális és fizikai problémák előkerülése Egészségügyi problémák Napi életvitellel kapcsolatban felmerülő problémák	Közösségi kapcsolatok erősítése Alapellátások biztosítása Házi segítségnyújtás bővítése Alap és szakellátások biztosítása Folyamatos igényfelmérés Falugondnoki szolgálat biztosítása
Nők	Gyermekvállalás és foglalkoztatottság problematikája Családon belüli erőszak Szűrővizsgálatokon alacsony részvétel Beszűkült élettér a kisgyermekes anyák esetében	Részmunkaidő Rugalmas ellátórendszer és egészségügy Felvilágosítás, tájékoztatás Programok szervezése, támogató közösségek
Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élőkkel szembeni előítéletek Munkavállalási problémák Közösségekben való szerepvállalás hiánya	Érzékenyítés Csökkent munkaképességűeket, fogyatékkal élőket alkalmazó munkahelyek létesítése Közösségi rendezvények, kapcsolatok erősítése

	A teljes körű akadálymentesítés hiánya a legtöbb közintézményben és szolgáltató egységben	Komplex akadálymentesítés a fejlesztések során
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Adathiány pótlása Kevés a menetrend szerinti helyközi járat	Statisztikai adatbázisok összehangolása Lakossági felmérések végzése, mutatók készítése A járatszám növelése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák már meglévő, megfelelő társadalmi integrációja továbbra is megvalósul, szeretnénk megakadályozni a többségi társadalomtól történő leszakadásukat.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők megélhetését képességünkhöz mérten segítsük, támogassuk, a foglalkoztatási arányukat javítsuk, így lehetőséget kapjanak az életszínvonaluk javítására.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek támogatását, sikeres iskolakezdésük megalapozását. Az egyik legfontosabb célunk, hogy a gyermekeket arra ösztönözzük, hogy a társadalom hasznos, önfenntartó tagjává váljanak. A sport-, szabadidős és szünidős programok megszervezésénél igyekszünk odafigyelni az egészségre való nevelés fontosságának tudatosítására.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása, támogatásukra, védelmükre, valamint az életkorral járó sajátos igényeik kielégítését célzó programok megteremtésére. Támogatjuk önszerveződő közösségeiket, a szabadidős programok szervezésével csökkentjük az elmagányosodás folyamatát. Célunk, az idősek megbecsülése és biztonságának erősítése.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezőinek javítását, valamint a diszkrimináció megszüntetését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők támogatására, foglalkoztatásuk növelésére, illetve a közszolgáltatásokhoz, közösségi élet gyakorlásához való hozzáférésük biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemzés következtetésében feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												

1	Adathiány pótlása	A település nem rendelkezik részletes statisztikai adatokkal	Átfigó kép a lakosokról, demográfiai mutatók kidolgozása	Fejlesztési terv		Pontos felmérés készítése a célszopt demográfiai mutatóiról.	polgármester	folyamatos	adatszint	külső szakértő bevonása javasolt	Évente adatrövidítés	
2	Menetrend-szerint helyközi járatok számának növelése	A zsaktelepülésű-sűnön a tömegközlekedés nem megfelelő	Járatszám növelés	Nem releváns		Egyeztetés a Volán társaságokkal	polgármester	A Volán társaságokkal egyeztetett időpontokban	statisztikai adatok (utasok száma)	humán erőforrás	Hosszútávú	
1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												

1	A munkanélküliség csökkentése	Foglalkoztatással kapcsolatos problémák, a tartós munkanélküliség aránya magas	Munkanélküliség számának csökkentése, munkahelyteremtő beruházások támogatása	Gazdasági Program, költségvetés		Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával folyamatos kapcsolattartás a munkalehetőségekről.	polgármester, jegyző	folyamatos	statisztikai adatok	Beruházási költségek, humán erőforrás management	Hosszútávú	
---	-------------------------------	--	---	---------------------------------	--	--	----------------------	------------	---------------------	--	------------	--

									beruházások letelepítésének elősegítése.					
2	Alacsony iskolázottság csökkenése	A csoportban magas a 8 osztályt el nem érők száma.	Legalább az általános iskolai végzettség megszerzése	Nem releváns	Együttműködés felnőttoktatási intézményekkel és a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával	polgármester, jegyző	folyamatos	Végzettséget igazoló dokumentumok, statisztikai adatok	Felnőttoktatási intézmény, közoktatási szakember támogatás	Hosszútávú	Oktatási intézmények			
3	Lakhatási körülmények javítása	Jellemző, hogy komfort nélküli lakásokban élnek, illetve lakásfenntartási nehézségekkel küzdenek a családok.	Lakhatási feltételek javítása	Gazdasági Program, költségvetés	Lakhatási körülmények ellenőrzése, felvilágosító munka, életvezetési tanácsadás, állami támogatásokhoz való hozzájutás segítése	polgármester, jegyző	folyamatos	Környezet-tanulmány készítése	Az alapszolgáltatásban és a szociális ellátásban lévő humán erőforrás	Hosszútávú				
4	Egészségi állapot javítását célzó intézkedések	Jellemző a nagyfokú egészségkárosodás és a viszonylag rövid élettartam.	Egészségi állapot javítása	Nem releváns	Többféle egészségügyi szűrővizsgálat igénybe vételének preferálása, egészségnevelési programok szervezése, lakosság széles körű tájékoztatása	polgármester	folyamatos	Elvégzett szűrővizsgálatok, egészségnevelési programok száma	Helyszín biztosítása, szakorvosi és egyéb szakember, program-szervezés költségeinek biztosítása	Évente 1-1-program további fenntartása	Szakrendelők Házi orvosi szolgálat			
II. A gyermekek esélyegyenlősége														
1	A korai iskola elhagyás, devinás magatartás megelőzése	Jellemző az, hogy a tanköteles életkor betöltését megelőzően az iskolai kötelezettségekk el felhagynak,	A tanköteles korú gyermek az ezirányú kötelezettségét teljesítse. Felkészíteni az őket érő negatív hatásokra és azok	Nem releváns	Adatgyűjtés az érintett célcsoportról. Olyan előadások szervezése, amelyek felhívják a figyelmet az alkohol és a kábítószerrek negatív hatásaira,	polgármester, Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központ vezetője	folyamatos	Előadások résztvevő gyermekek száma, statisztikai adatok	Helyiség biztosítása az előadás megszervezéséhez, iskolával egyeztetés, pénzügyi erőforrás a programokhoz	Évente folyamatos szervezés	Oktatási intézmények			

		<p>mely gyakran társul valamilyen életvezetési problémával devianciával (drog, ital, bűnöző életmód, korai gyermekvállalás)</p>	<p>következményeire.</p>																
2	<p>Egészségi állapot javítását célzó intézkedések</p>	<p>Nagyon fontos az egészséges életmód az egészséges felhőt társadalom kialakításához. Jellemző a mozgásszegény életmód, az elhízás.</p>	<p>Egészségi állapot javítása</p>	<p>Nem releváns</p>		<p>Egészséges életmódra nevelés osztályfőnöki órák, szakköri tevékenységek és egyéb programok során.</p>	<p>Sporttevékenységekbe való aktív részvétel, versenyek szervezése. Az egészséges táplálkozás propagálása.</p>	<p>polgármester</p>	<p>folyamatos</p>	<p>Programokon való gyermeklétszám</p>	<p>Egészségügyi és oktatási szakemberek, programok költségeinek finanszírozása, helyszíneinek biztosítása.</p>	<p>Évente folyamatos szervezés</p>							

III. A nők esélyegyenlősége

1	<p>A nők foglalkoztatási sánkjának javítása</p>	<p>Nők körében magasabb a munkanélküliség, kisgyermekes nők elhelyezkedési esélye különösen részmunkaidőben aggalys</p>	<p>Foglalkoztatási arány javítása a nők körében</p>	<p>Nem releváns</p>		<p>Lehetőségek feltérképezése, partnerek keresése, nők foglalkoztatását célzó munkahelyek támogatása</p>	<p>polgármester, jegyző, kirendeltség vezetők</p>	<p>folyamatos</p>	<p>Munkahelyek száma</p>	<p>Információk, anyagi erőforrások, humán erőforrás</p>	<p>Hosszútávú</p>								
2	<p>Kisgyermekes anyák közösségi jelenlétének erősítése</p>	<p>Jellemző, hogy a kisgyermekes anyák kapcsolattartási lehetőségei a</p>	<p>A közösségi jelenlét erősítése, mentális problémákkal</p>	<p>Nem releváns</p>		<p>Szociális és egészségügyi ellátórendszer fokozott figyelmű, klubok, programok</p>	<p>polgármester, védőnők</p>	<p>folyamatos</p>	<p>Szervezett programok, szakkörök száma</p>	<p>Szakembergárda a programok és szakkörök szervezéséhez, helyszín</p>	<p>Évente folyamatosan</p>								

Kaposvári Járási Hivatal
Foglalkoztatási Osztály
(Munkaügyi Központ)

V. A fogvatékosággal élő személyek esélyegyenlősége

1	Akadálymentesítés biztosítása	A teljes körű akadálymentesítés és nem teljesen megoldott	Teljes körű akadálymentesítés és a felújítással érintett középületekben	Nem releváns	Meglévő intézmények felújítása során teljes körű akadálymentesítés tervezése	polgármester, jegyző	folyamatos	Akadálymentesített középületek száma	Beruházás anyagi költsége	5 év	
2	Foglalkoztatás javítása	Fogyatékkal élők a foglalkoztatási lehetőségük hiányában gyakran szociális támogatásra szorúlnak, vagy anyagilag nehéz élethelyzetbe kerülnek	Foglalkoztatottak számának növelése	Nem releváns	Kapcsolat felvétele a rehabilitációs foglalkoztatás érdekében érintett vállalkozásokkal, együtműködés a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával	polgármester, jegyző	folyamatos	Foglalkoztatottak száma	A foglalkoztatott személy munkabére	Hosszútávú	Kaposvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály (Munkaügyi Központ)
3	A fogyatékkal élők elfogadtatása	Jellemző valamennyi fogyatékos korosztályra, hogy a társadalomban az alapvető elfogadás általánosságban nem valósul meg	A fogyatékkal élők elfogadásának erősödése	Nem releváns	Az érzékenyítő programokhoz kapcsolódó kezdeményezés és ezek támogatása, különös figyelem az oktatási és nevelési intézményekben	polgármester, Alapszolgálatáisi Központ vezetője	folyamatos	Programokban résztvevők száma	Programok helyszínének anyagi és humán erőforrás támogatása	A programok hosszútávú fenntartása	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Kisberény Községi Önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

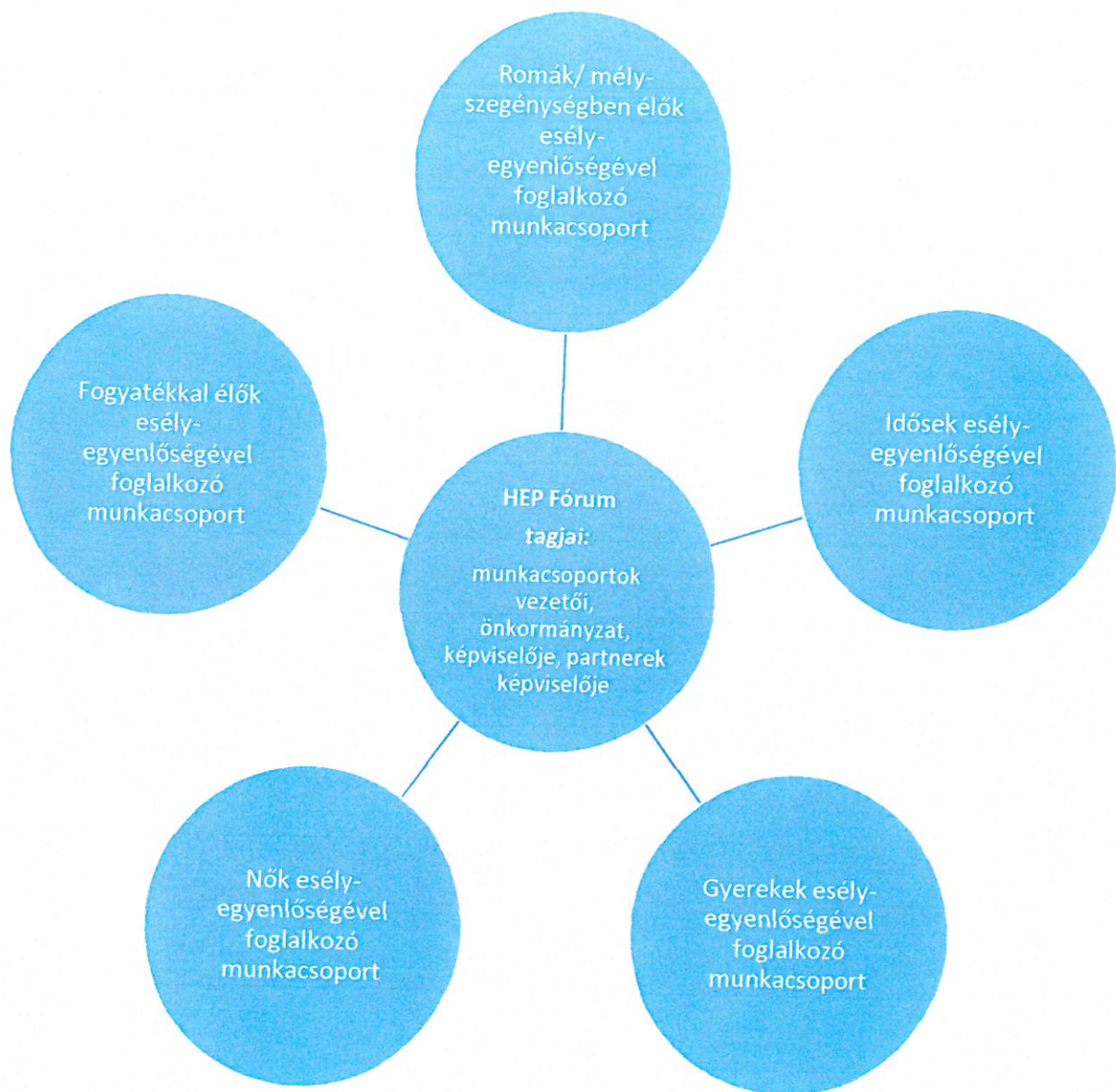
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportok alakíthatók ki az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.



A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Kisberény község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.


II. Ezt követően Kisberény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 90/2022.(XII.12) KT. számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Kisberény, 2022. december 12.




Balogné Varga Zsanett
polgármester